

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

**Μόνιμη Επιτροπή Βασικών και Τρεχόντων
Επαγγελματικών Θεμάτων**

**Νέοι Μηχανικοί : Οδηγός για το ξεκίνημα του
Ελεύθερου Επαγγέλματι**

Ομάδα Εργασίας: Βακαλόπουλος Άγγελος ΑΜ

Γραμμένος Οδυσσέας ΜΜ

Μαλιάρης Παναγιώτης ΑΤΜ

Μητρόπουλος Γιάννης ΑΜ

Τσολάκης Ορέστης ΠΜ

Θεσσαλονίκη Ιούνιος 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
1 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	5
1.1 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ.....	5
1.1.1 Γενικά	5
1.1.2 Αντικείμενο	5
1.2 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	6
1.2.1 Γενικά	6
1.2.2 Σύμβαση Εργασίας.....	6
1.2.3 Απασχόληση στο εξωτερικό.....	12
1.3 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ή ΑΜΟΙΒΗ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	12
1.4 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	13
1.4.1 Γενικά	13
1.4.2 Δραστηριότητες.....	13
2 ΤΕΧΝΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	17
2.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	17
2.2 ΑΤΟΜΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ	17
2.3 ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	17
3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	19
3.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	19
3.2 ΥΠΟΔΟΜΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	19
4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	24
4.1 ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΣΤΗΝ ΕΦΟΡΙΑ	24
4.2 ΕΝΑΡΞΗ.....	25
4.3 ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	26
4.4 ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	27
4.5 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ.....	27
4.5.1 Προκαταβλητέος φόρος.....	28
4.6 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ - ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ ΣΧΕΣΗ	29
4.7 ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	29
5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	30
5.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	30
5.2 ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.....	30
5.3 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	31
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	33

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα πλαίσια της Μόνιμης Επιτροπή Επαγγελματικών Θεμάτων του ΤΕΕ-ΤΚΜ, συστήθηκε ομάδα επιστημόνων με σκοπό την μελέτη «Νέοι μηχανικοί: Οδηγός για το ξεκίνημα του Ελεύθερου Επαγγελματία». Η παραπάνω ομάδα εργασίας που συγκροτήθηκε τον Φεβρουάριο του 2008, αποτελείται από τους:

Βακαλόπουλο Άγγελο Α.Μ.
Τσολάκη Ορέστη Π.Μ.
Μαλιάρη Παναγιώτη Α-Τ.Μ.
Μητρόπουλο Γιάννη Α.Μ.
Γραμμένο Οδυσσέα Μ.Μ.

Σκοπός της ομάδας εργασίας ήταν η διαμόρφωση ενός σύντομου οδηγού – βοηθήματος, που θα απευθύνεται στους νέους συναδέλφους μηχανικούς, δίνοντας χρήσιμες πληροφορίες για τα πρώτα τους βήματα, μετά την εγγραφή τους στο ΤΕΕ. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί πως ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού και η υπευθυνότητα με την οποία αυτό ασκείται, δεν μπορεί να περιγραφεί στα στενά πλαίσια κανενός οδηγού. Η καθημερινή τριβή στον επαγγελματικό χώρο και η συνεχής επιμόρφωση αποτελούν τα κύρια εφόδια μιας επιτυχημένης καριέρας. Σε αυτόν τον οδηγό γίνεται προσπάθεια να δοθούν απαντήσεις σε ερωτήματα που απασχολούν τους νέους μηχανικούς και παράλληλα να γίνει μια εισαγωγή σε θέματα που αφορούν κυρίως την μερίδα αυτών, που θέλουν να ασκήσουν ελεύθερο επάγγελμα. Επισημαίνεται πως ο συγκεκριμένος οδηγός δίνει κατευθύνσεις, χωρίς να επιχειρεί να γίνει το μοναδικό βοήθημα στα πρώτα βήματα του νέου μηχανικού. Έτσι θα διαπιστωθεί από τον αναγνώστη πως υπάρχουν αρκετές παραπομπές σε ιστοσελίδες, από τις οποίες οι νέοι μηχανικοί μπορούν να ενημερωθούν λεπτομερέστερα, για τα θέματα και τις κατευθύνσεις που αναφέρονται, υλοποιώντας παράλληλα και ένα δεύτερο στόχο, που είναι η εξοικείωση του νέου μηχανικού στην χρήση της ιστοσελίδας του ΤΕΕ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εκπόνηση ενός οδηγού αποτελεί συνεισφορά στην καλή και υπεύθυνη πληροφόρηση των νέων για την ομαλότερη προσαρμογή και ένταξη στην επαγγελματική ζωή τους.

Συντάχθηκε από ομάδα εργασίας νέων μηχανικών των βασικών ειδικοτήτων και περιέχει οδηγίες από νέους προς τους νέους.

Η διαμόρφωση του περιεχόμενου και η επεξεργασία των επί μέρους θεμάτων είναι αποτέλεσμα έρευνας και συζήτησης. Αποτελεί κείμενο παράθεσης στοιχείων πληροφοριακού χαρακτήρα και ταυτόχρονα εμπεριέχει έκφραση και αποτύπωση των ανησυχιών και των αναζητήσεων των νέων συντακτών για την επαγγελματική σταδιοδρομία, για σύγχρονες μορφές επιχειρήσεων άσκησης του επαγγέλματος, για καλύτερες συνθήκες εργασίας, για καθιέρωση δίκαιων κανόνων ανταγωνισμού.

Οι νέοι μηχανικοί αποτελούν ιδιαίτερη ομάδα, την ηλικιακά μικρότερη και την πολυπληθέστερη σε αριθμό. Είναι η περίοδος της μετάβασης από τις σπουδές, άμεσα κατά κανόνα στο επάγγελμα και στην επιδίωξη της αυτοσυντήρησης μέσω της επαγγελματικής αποκατάστασης.

Η ένταξη στις διάφορες πτυχές του επαγγέλματος, σε μισθωτή εργασία ή ως αυτοαπασχόληση (ελεύθερος επαγγελματίας), περνά από διάφορα ποικιλόμορφα στάδια με δυσκολίες, στην απαιτούμενη προσαρμογή στη σκληρή πραγματικότητα των συνθηκών του ανταγωνισμού της οικονομίας της ελεύθερης αγοράς. Ανταγωνισμού, που στη χώρα μας, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, γίνεται με πιο άνιστους όρους για τους νέους μηχανικούς.

Πέρα από τον μεγάλο αριθμό, που σαφώς βρίσκεται σε αναντιστοιχία με τη ζήτηση, οι συνθήκες, όπως μισθωτή εργασία με ΑΠΥ, ελαστικό ωράριο, άσκηση των ευθυνών του επαγγέλματος χωρίς την απαραίτητη προετοιμασία, δεν δημιουργούν το καλύτερο πλαίσιο έναρξης άσκησης του επαγγέλματος.

Η γραφειοκρατία, η κακή αντιμετώπιση ιδιαίτερα των νέων επιστημόνων-πολιτών από τις Υπηρεσίες και η άκρατη παραβατικότητα στη δόμηση ή σε άλλες δραστηριότητες με απουσία κρατικού ελέγχου, επιτείνουν τις αντικειμενικά υφιστάμενες ανισότητες.

Ο νέος Μηχανικός μαθαίνει στην καθημερινότητα, ότι υπάρχει διάσταση του περιεχόμενου και της επιστημοσύνης του γνωστικού αντικείμενου που σπούδασε, με την πρακτική που εφαρμόζεται.

Οι δομές οργάνωσης των παραδοσιακών γραφείων παραμένουν γενικά αναχρονιστικές, αντίθετα με τις απαιτήσεις των καιρών, η πολιτεία και το σώμα των μηχανικών με υστέρηση εμμένει ακόμα στη θεώρηση του μεμονωμένου μηχανικού σαν επαγγελματική μονάδα και στην έλλειψη κινήτρων για τη δημιουργία οργανωμένων μονάδων σε συλλογική - συνεταιριστική μορφή. Εμφανίζονται προγράμματα χρηματοδότησης του επαγγέλματος, δεν χρηματοδοτούνται όμως οι απόπειρες δημιουργίας βιώσιμων επιχειρήσεων-συσπειρώσεων μεμονωμένων μηχανικών-ατομικών γραφείων.

Οι δυσκολίες ξεκινήματος της επιχειρηματικής μονάδας-γραφείου του μεμονωμένου μηχανικού πολλαπλασιάζονται και φυσιολογικά περιορίζεται σε μειωμένο αντικείμενο.

Ο κώδικας δεοντολογίας των μηχανικών στην άσκηση του επαγγέλματος, παραμένει στα χαρτιά και το οργανωμένο σώμα των μηχανικών δεν παίρνει σχετικές πρωτοβουλίες συνολικής τήρησής του, υποκόποντας στη ραστώνη του επαγγέλματος και σε εξασφαλίσεις συντεχνιακής φύσης σκοπιμοτήτων.

Τα προβλήματα των νέων αναδεικνύονται οξυμμένα σε κάθε περίπτωση: στην αδυναμία ή καθυστέρηση εύρεσης απασχόλησης, στον υπερπληθυσμό των νέων τεχνικών επιστημόνων και από «ομοειδείς» σχολές μικρότερου χρόνου φοίτησης, στο μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας, στην υποαμειβόμενη εργασία.

1 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1.1 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

1.1.1 Γενικά

Η απασχόληση των μηχανικών γίνεται σε δήμους, νομαρχίες, υπουργεία και δημόσιες τράπεζες, ΔΕΚΟ, αλλά και στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το καθεστώς πρόσληψής τους μπορεί να είναι αυτό, του μόνιμου υπαλλήλου, του υπαλλήλου με σύμβαση αορίστου χρόνου ή του υπαλλήλου με σύμβαση ορισμένου χρόνου, καθώς επίσης και απασχόλησης με σύμβαση έργου σε Ο.Τ.Α. και άλλους φορείς του Δημοσίου. Με εξαίρεση τους μηχανικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για τους οποίους το ΑΣΕΠ προβλέπει τη συμμετοχή σε γραπτές εξετάσεις, οι υπόλοιποι προσλαμβάνονται ως επιστημονικό προσωπικό με σειρά κατάταξης, μετά τον υπολογισμό της μοριοδότησής τους ανάλογα με τα τυπικά προσόντα που διαθέτουν. Ο υπολογισμός των μορίων των υποψηφίων μπορεί να γίνει στην ιστοσελίδα του ΑΣΕΠ: www.asep.gr

1.1.2 Αντικείμενο

Στον Μηχανικό Δημόσιο Υπάλληλο ανατίθενται οι ακόλουθοι ρόλοι:

1) Μελέτη Δημοσίου Τομέα:

Σ' αυτές περιλαμβάνονται:

- α) Τεχνικές και τεχνικοοικονομικές μελέτες Δημοσίων έργων και Δραστηριοτήτων
- β) Μελέτες οικιστικής ανάπτυξης σε επίπεδο περιφερειακό, αστικό και τοπικό, καθώς και η συμπλήρωση, αναθεώρηση ή τροποποίησή τους
- γ) Μελέτες για την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου καθώς
- δ) Περιβαλλοντικές μελέτες
- ε) Μελέτες βιομηχανικών δραστηριοτήτων και λειτουργιών.

2) Επίβλεψη - Έλεγχος Μελετών Δημοσίου Τομέα:

Περιλαμβάνονται η χάραξη γενικών κατευθύνσεων, ο έλεγχος της πορείας και η τελική έγκριση των μελετών που ανατίθενται σε συναδέλφους ελεύθερους επαγγελματίες, σύμφωνα με την ισχύουσα γενική ή ειδική νομοθεσία και με γνώμονα πάντα το κοινό συμφέρον.

3) Έλεγχος - Έγκριση Μελετών Ιδιωτικού τομέα:

Περιλαμβάνεται ο έλεγχος όρων και περιορισμών έργων ή δραστηριοτήτων (π.χ. δόμηση), η έγκριση παρεκκλίσεων και η έγκριση μελετών και επιβολή όρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

4) Επίβλεψη κατασκευής έργων Δημοσίου Τομέα:

Περιλαμβάνει την εποπτεία στην παραγωγή δημοσίων και κοινωφελών έργων σε Εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η εποπτεία αυτή περιλαμβάνει τον έλεγχο της ορθότητας από τεχνική άποψη, την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με την υπάρχουσα μελέτη, τον έλεγχο και την έγκριση, συγκριτικών οικονομικών πινάκων και το συντονισμό των συντελεστών παραγωγής (ανθρώπινο δυναμικό, υλικά, μηχανήματα).

5) Έλεγχος κατασκευής ιδιωτικών έργων:

Περιλαμβάνει:

α) Τον έλεγχο εφαρμογής των αδειών που έχουν ήδη εκδοθεί από τον αρμόδιο φορέα, ώστε να αποτραπεί κάθε υπέρβαση ή αυθαιρεσία.

β) Τον έλεγχο των κατασκευών από πλευράς δημόσιας τάξης, όπως επικίνδυνες κατασκευές, μέτρα προστασίας του κοινού και των εργαζομένων κλπ.

6) Προγραμματισμός - Νομοθετικό έργο:

Περιλαμβάνει την αρμοδιότητα και ευθύνη για τον προγραμματισμό των έργων, τον καταμερισμό των διαθέσιμων πόρων, όπως επίσης και τη χάραξη νομοθετικού και τεχνικού πλαισίου παραγωγής έργου.

7) Κατασκευή Δημοσίων Έργων:

Περιλαμβάνει τη συντήρηση του οδικού δικτύου, καθώς και την κατασκευή έργων σε περιοχές ή τομείς που δεν εκδηλώνεται ενδιαφέρον από τον ιδιωτικό τομέα.

1.2 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

1.2.1 Γενικά

Ο μηχανικός ιδιωτικός υπάλληλος μπορεί να εργάζεται σε τεχνικές, εργοληπτικές εταιρείες, κατασκευαστικές, μελετητικές, εμπορικές επιχειρήσεις, στη βιομηχανία και γενικότερα σε επιχειρήσεις οποιουδήποτε είδους, που χρειάζονται τεχνική υποστήριξη των δραστηριοτήτων τους.

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια αναφορά στις σημαντικότερες πλευρές των εργασιακών θεμάτων των μηχανικών ιδιωτικών υπαλλήλων.

1.2.2 Σύμβαση Εργασίας

Σύμβαση εργασίας κατά τον Αστικό Κώδικα είναι εκείνη η σχέση, με την οποία ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση να παρέχει για ορισμένο ή αόριστο χρόνο την εργασία του στον εργοδότη και αυτός να καταβάλλει το συμφωνημένο μισθό. Από τον ορισμό αυτό, που περιέχεται στο άρθρο 648 του Α.Κ., προκύπτει ότι έχουμε δύο ειδών συμβάσεις εργασίας: α) σύμβαση ορισμένου χρόνου, και β) σύμβαση αορίστου χρόνου.

- Με τη σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ο μισθωτός συμφωνεί με τον εργοδότη να του παρέχει τις υπηρεσίες του για ορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο έχει καθοριστεί από την αρχή π.χ. 1 μήνας, 2 μήνες κ.λπ. ή για ορισμένο έργο, δηλαδή όσο χρειάζεται για να αποπερατωθεί κάποιο έργο π.χ. μια οικοδομή

- Η σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου δεν έχει κανένα χρονικό περιορισμό.

- Η σύμβαση εργασίας καταρτίζεται εγγράφως, αλλά μπορεί να καταρτιστεί και προφορικά, δηλαδή άτυπα.

Με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας (ΣΣΕ), οι οποίες συμφωνούνται εγγράφως μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών ή μεταξύ συνδικαλιστικής οργάνωσης εργαζομένων και εργοδότη, καθορίζονται οι όροι εργασίας και οι μεταξύ των συμβαλλομένων αμοιβαίες υποχρεώσεις. Με τις ΣΣΕ εξομοιώνονται και οι διαιτητικές αποφάσεις.

Οι όροι και η διαδικασία σύναψης ΣΣΕ διέπονται από τον Ν.1876/1990, ο οποίος τροποποίησε τον προγενέστερο Ν.3229/1985. Οι ΣΣΕ συμπληρώνουν τους γενικούς όρους εργασίας, που ρυθμίζονται από τους σχετικούς νόμους και κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα. Ορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών. Επίσης, ορίζουν θέματα σχετικά με τις διαδικασίες και τους όρους συλλογικής διαπραγμάτευσης, μεσολάβησης και διαιτησίας. Με τις ΣΣΕ θεσπίζονται κατά κανόνα ευμενέστεροι όροι εργασίας από τους προβλεπόμενους στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.1876/1990, περιεχόμενο των ΣΣΕ μπορούν να αποτελέσουν:

- Ζητήματα σχετικά με τη σύναψη, όρους λειτουργίας και τη λήξη των ατομικών συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ισχύος της.
- Ζητήματα που αφορούν την άσκηση του συνδικαλιστικού δικαιώματος στην επιχείρηση.
- Ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης, εκτός από συνταξιοδοτικά.
- Ζητήματα σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής πολιτικής στο μέτρο που αυτή επηρεάζει άμεσα τις εργασιακές σχέσεις.
- Ζητήματα ερμηνείας των κανονιστικών όρων της ΣΣΕ
- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών.

Ο Νόμος 1876/90 αφορά:

- Όλους τους εργαζόμενους της χώρας με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου σε ημεδαπό ή αλλοδαπό εργοδότη, επιχείρηση, εκμετάλλευση ή υπηρεσία δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.
- Τους εργαζόμενους, που αν και δε συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας, εργάζονται κάτω από τις ίδιες ή αντίστοιχες συνθήκες με τους εργαζόμενους με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (εποχιακοί, εργαζόμενοι, φασόν, κλπ).
- Περιλαμβάνονται και όσοι εργάζονται στη γεωργία, κτηνοτροφία ή κατ' οίκον.

Εάν υπογραφεί νέα ΕΓΣΣΕ (Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας) και τα κατώτατα όρια αμοιβής κάποιων μισθωτών, που ορίζονται από άλλη συλλογική σύμβαση ή διαιτητική απόφαση είναι κατώτερα από εκείνα που ορίζει η ΕΓΣΣΕ παύουν αυτόματα να ισχύουν (Εγκύκλιος 12945/9.4.90, Υπ. Εργασίας) και ισχύουν εκείνα της νέας ΕΓΣΣΕ.

Οι Εθνικές Συλλογικές Συμβάσεις εργασίας καθορίζουν τους ελάχιστους όρους εργασίας που ισχύουν για τους εργαζόμενους.

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/EPAGGELMATIKA/SYLLOGIKES_SYMBASEIS_ERGASIAS

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ (ΕΤΗ ΑΠΟ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ)	Δ.Α. 36/2007	Δ.Α. 36/2007
	1.5.2007	1.9.2007
0-3	1.259,00	1.297,00
3-6	1.369,73	1.410,82
6-9	1.430,38	1.473,29
9-12	1.491,00	1.536,00
12-15	1.550,58	1.598,00
15-18	1.609,00	1.657,27
18-21	1.669,00	1.719,07
21-24	1.727,59	1.779,41
24-27	1.757,10	1.809,81
27-30	1.787,00	1.841,00
30-33	1.817,21	1.872,00
33-36	1872,00	1928,16
36-39	1928,16	1986,00

Πίνακας 1. Οι μισθοί των Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων, Ηλεκτρονικών και Ναυπηγών Μηχανικών μελών του ΣΤΕΒ στη Βιομηχανία.

Σημείωση: Ως προϋπηρεσία θεωρείται το χρονικό διάστημα από την απόκτηση του διπλώματος και αποδεικνύεται με βεβαίωση του ΤΕΕ.

Σημείωση: Στις διατάξεις της απόφασης υπάγονται και οι Μηχανικοί που απασχολούνται και με διοικητικά ή εμπορικά καθήκοντα.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΝ		
Γάμου:	10%	Χορηγείται σε όλους τους έγγαμους εργαζόμενους. Το επίδομα αυτό χορηγείται και σε αυτούς που ορίζονται στο άρθρο 20 του Ν.1849/89 (άγαμοι γονείς, καθώς και οι ευρισκόμενοι σε κατάσταση χηρείας και οι διαζευγμένοι).
Παιδιών: για κάθε παιδί	5%	Χορηγείται για κάθε παιδί εργαζόμενου, ανεξαρτήτως αριθμού παιδιών. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται μέχρι και τη συμπλήρωση του 20ου έτους της ηλικίας κάθε παιδιού όταν αυτό δεν εργάζεται, ή μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας για τα παιδιά που σπουδάζουν σε Ανώτατη ή Ανώτερη Σχολή του εσωτερικού ή εξωτερικού, αναγνωρισμένη από το Κράτος, ανεξαρτήτως φύλου.
Διδακτορικού:	14%	Χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου διδακτορικού.
Master:	8%	Χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου master.
Γενικού Δ/ντή:	23%	
Τεχνικού Δ/ντή:	18%	
Προϊσταμένου Τμήματος:	13%	
Τεχνικού Ασφαλείας:	13%	
Επιβλέποντος ή Υπεύθυνου Βάσει νόμου έναντι Δημόσιας Αρχής	18%	
Ξένης γλώσσας: για κάθε ξένη γλώσσα	10%	Χορηγείται για κάθε ξένη γλώσσα, εφόσον η επιχείρηση που απασχολεί τους εργαζόμενους ζητεί ως προϋπόθεση πρόσληψής τους την επαρκή γνώση μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών, ή αν η φύση της εργασίας τους επιβάλλει τη χρησιμοποίηση ξένων γλωσσών για την εκτέλεσή της.
Επικίνδυνης ή ανθυγιεινής εργασίας		Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής ή επικίνδυνης εργασίας υπολογιζόμενο σε ποσοστό επί του βασικού μισθού ίσο με εκείνο που χορηγείται από τους εργοδότες σε άλλους εργαζόμενους, που απασχολούνται στους ίδιους ανθυγιεινούς ή επικίνδυνους χώρους.

Πίνακας 1α. Επίδομα επί των βασικών μισθών των Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων, Ηλεκτρονικών και Ναυπηγών Μηχανικών μελών του ΣΤΕΒ στη Βιομηχανία.

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ (ΕΤΗ ΑΠΟ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ)	Δ.Α. 36/2007	Δ.Α. 36/2007
	1.5.2007	1.9.2007
0-3	1.241,00	1.291,00
3-6	1.351,00	1.405,04
6-9	1.410,09	1.466,49
9-12	1.470,00	1.529,00
12-15	1.528,19	1.589,31
15-18	1.587,00	1.650,48
18-21	1.645,09	1.711,00
21-24	1.703,50	1.772,00
24-27	1.733,00	1.802,32
27-30	1.762,00	1.832,48
30-33	1.773,48	1.844,41
33-36	1.844,41	1.918,18
36-39	1.918,18	1.995,00

Πίνακας 2. Οι μισθοί των Χημικών Μηχανικών μελών του ΣΤΕΒ που απασχολούνται στη Βιομηχανία.

Σημείωση: Ως προϋπηρεσία θεωρείται το χρονικό διάστημα από την απόκτηση του διπλώματος και αποδεικνύεται με βεβαίωση του ΤΕΕ.

Σημείωση: Στις διατάξεις της απόφασης υπάγονται και οι Μηχανικοί που απασχολούνται και με διοικητικά ή εμπορικά καθήκοντα.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΝ		
Γάμου:	10%	Χορηγείται σε όλους τους έγγαμους εργαζόμενους. Το επίδομα αυτό χορηγείται και σε αυτούς που ορίζονται στο άρθρο 20 του Ν.1849/89 (άγαμοι γονείς, καθώς και οι ευρισκόμενοι σε κατάσταση χηρείας και οι διαζευγμένοι).
Παιδιών: για κάθε παιδί	5%	Χορηγείται για κάθε παιδί εργαζόμενου, ανεξαρτήτως αριθμού παιδιών. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται μέχρι και τη συμπλήρωση του 20ου έτους της ηλικίας κάθε παιδιού όταν αυτό δεν εργάζεται, ή μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας για τα παιδιά που σπουδάζουν σε Ανώτατη ή Ανώτερη Σχολή του εσωτερικού ή εξωτερικού, αναγνωρισμένη από το Κράτος, ανεξαρτήτως φύλου.
Διδακτορικού:	15%	Χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου διδακτορικού.
Master	5%	Χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου master.
Γενικού Δ/ντή:	29%	
Τεχνικού Δ/ντή:	18%	
Προϊσταμένου Τμήματος:	13%	
Τεχνικού Ασφαλείας:	13%	
Επιβλέποντος ή Υπεύθυνου βάσει νόμου έναντι δημόσιας Αρχής	18%	
Ξένης γλώσσας: για κάθε ξένη γλώσσα	10%	Χορηγείται για κάθε ξένη γλώσσα, εφόσον η επιχείρηση που απασχολεί τους εργαζόμενους ζητεί ως προϋπόθεση πρόσληψής τους την επαρκή γνώση μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών, ή αν η φύση της εργασίας τους επιβάλλει τη χρησιμοποίηση ξένων γλωσσών για την εκτέλεσή της.
Επικίνδυνης ή ανθυγιεινής εργασίας		Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής ή επικίνδυνης εργασίας υπολογιζόμενο σε ποσοστό επί του βασικού μισθού ίσο με εκείνο που χορηγείται από τους εργοδότες σε άλλους εργαζόμενους, που απασχολούνται στους ίδιους ανθυγιεινούς ή επικίνδυνους χώρους.

Πίνακας 2α. Επίδομα επί των βασικών μισθών των Χημικών Μηχανικών μελών του ΣΤΕΒ που απασχολούνται στη Βιομηχανία.

Σημείωση: Πιθανές διαφορές από τα οριζόμενα στη .Α. 36/2007 οφείλονται στο γεγονός ότι διατηρούνται σε ισχύ ευνοϊκότεροι όροι εργασίας που προβλέπονται από άλλες συλλογικές συμβάσεις εργασίας κλπ.

ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ (ΕΤΗ ΑΠΟ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ)	Δ.Α. 36/2007	Δ.Α. 36/2007
	1.5.2007	1.9.2007
0-3	1.259,00	1.297,00
3-6	1.369,73	1.410,82
6-9	1.430,38	1.473,29
9-12	1.491,00	1.536,00
12-15	1.550,58	1.598,00
15-18	1.609,00	1.657,27
18-21	1.669,00	1.719,07
21-24	1.727,59	1.779,41
24-27	1.757,10	1.809,81
27-30	1.787,00	1.841,00
30-33	1.817,21	1.872,00
33-36	1872,00	1928,16
36-39	1928,16	1986,00

Πίνακας 3. Οι μισθοί των Διπλωματούχων Μεταλλειολόγων Μεταλλουργών Μηχανικών μελών του ΣΤΕΒ που απασχολούνται στη Βιομηχανία.

Σημείωση: Ως προϋπηρεσία θεωρείται το χρονικό διάστημα από την απόκτηση του διπλώματος και αποδεικνύεται με βεβαίωση του ΤΕΕ.

Σημείωση: Στις διατάξεις της απόφασης υπάγονται και οι Μηχανικοί που απασχολούνται και με διοικητικά ή εμπορικά καθήκοντα.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΝ		
Γάμου:	10%	Χορηγείται σε όλους τους έγγαμους εργαζόμενους. Το επίδομα αυτό χορηγείται και σε αυτούς που ορίζονται στο άρθρο 20 του Ν.1949/89 (άγαμοι γονείς, καθώς και οι ευρισκόμενοι σε κατάσταση χηρείας και οι διαζευγμένοι).
Παιδιών: για κάθε παιδί	5%	Χορηγείται για κάθε παιδί εργαζόμενου, ανεξαρτήτως αριθμού παιδιών. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται μέχρι και τη συμπλήρωση του 20ου έτους της ηλικίας κάθε παιδιού όταν αυτό δεν εργάζεται, ή μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας για τα παιδιά που σπουδάζουν σε Ανώτατη ή Ανώτερη Σχολή του εσωτερικού ή εξωτερικού, αναγνωρισμένη από το Κράτος, ανεξαρτήτως φύλου.
Διδακτορικού:	14%	Χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου διδακτορικού.
Master:	7%	Χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου master.
Γενικού Δ/ντή:	23%	
Τεχνικού Δ/ντή:	18%	
Προϊσταμένου Τμήματος:	14%	
Τεχνικού Ασφαλείας:	14%	
Επιβλέπωντος ή Υπεύθυνου Βάσει νόμου έναντι δημόσιας Αρχής	21%	
Ξένης γλώσσας: για κάθε ξένη γλώσσα	10%	Χορηγείται για κάθε ξένη γλώσσα, εφόσον η επιχείρηση που απασχολεί τους εργαζόμενους ζητεί ως προϋπόθεση πρόσληψής τους την επαρκή γνώση μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών, ή αν η φύση της εργασίας τους επιβάλλει τη χρησιμοποίηση ξένων γλωσσών για την εκτέλεσή της.
Επικίνδυνης ή ανθυγιεινής εργασίας		Χορηγείται από τον εργοδότη επίδομα ανθυγιεινής ή επικίνδυνης εργασίας στο ίδιο ποσό ή ποσοστό και τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που χορηγείται σε άλλους εργαζόμενους, που απασχολούνται σε ανθυγιεινούς ή επικίνδυνους χώρους. Εάν το σχετικό επίδομα χορηγείται ποσοστιαίως υπολογίζεται επί του βασικού μισθού.

Πίνακας 3α. Επίδομα επί των βασικών μισθών των Διπλωματούχων Μεταλλειολόγων Μεταλλουργών Μηχανικών μελών του ΣΤΕΒ που απασχολούνται στη Βιομηχανία.

Σημείωση: Πιθανές διαφορές από τα οριζόμενα στη ...Α. 29/2007 οφείλονται στο γεγονός ότι διατηρούνται σε ισχύ ευνοϊκότεροι όροι εργασίας που προβλέπονται από άλλες συλλογικές συμβάσεις εργασίας κλπ.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.Ι. ΑΠΟ 1/1/2008 ΕΩΣ 31/12/2008														
ΧΡΟΝΙΑ ΥΠΕΛΘΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΕΠΙΔ. ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΔ. ΠΑΙΔΙΩΝ	ΕΠΙΔ. ΠΡΩΤΗΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΕΠΙΔ.ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΟΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΕΠΙΔ.ΔΙΔΑΚΤ. ΜΕΤΑΠΤ. ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤ.	ΕΠΙΔ. ΜΕΤ. ΣΠΟΥΔΩΝ MASTER	ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ	ΕΠΙΔ. ΧΡΗΣΗΣ Η/Υ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΡΟΙΣΤ/ΝΟΥ	ΕΠΙΔ.. ΤΕΧΝ. Δ/ΝΤΗ	ΕΠΙΔ. ΕΠΙΒΛ. ΒΑΣΕΙ ΝΟΜΟΥ	ΕΠΙΔ. ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ
	1/1/2008-31/12/2008	10%	5% Για κάθε παιδί	10%	5%	13%	10%	10%	15%	15%	15%	20%	25%	30%
0-3	1.287,07	126,71	63,35	126,71	63,35	164,72	126,71	126,71	190,06	190,06	190,06	253,41	316,77	380,12
3-6	1.376,17	137,82	68,81	137,82	68,81	178,90	137,82	137,82	206,42	206,42	206,42	275,23	344,04	412,85
6-9	1.485,26	148,53	74,26	148,53	74,26	193,08	148,53	148,53	222,79	222,79	222,79	297,05	371,32	445,58
9-12	1.580,69	158,07	79,03	158,07	79,03	205,49	158,07	158,07	237,10	237,10	237,10	316,14	395,17	474,21
12-15	1.676,15	167,61	83,81	167,61	83,81	217,90	167,61	167,61	251,42	251,42	251,42	335,23	419,04	502,84
15-18	1.771,58	177,16	88,58	177,16	88,58	230,31	177,16	177,16	265,74	265,74	265,74	354,32	442,89	531,47
18-21	1.854,84	185,48	92,74	185,48	92,74	241,13	185,48	185,48	278,23	278,23	278,23	370,97	463,71	556,45
21-24	1.929,22	192,92	96,46	192,92	96,46	250,80	192,92	192,92	289,38	289,38	289,38	385,84	482,31	578,77
24-27	1.986,30	196,63	98,32	196,63	98,32	255,62	196,63	196,63	294,95	294,95	294,95	393,26	491,58	589,89
27-30	1.978,80	197,88	98,94	197,88	98,94	257,24	197,88	197,88	296,82	296,82	296,82	395,76	494,70	593,64
30-33	1.991,28	199,13	99,56	199,13	99,56	258,87	199,13	199,13	298,69	298,69	298,69	398,26	497,82	597,39
33-35	1.999,61	199,96	99,98	199,96	99,98	259,95	199,96	199,96	299,94	299,94	299,94	399,92	499,90	599,88
35-36	2.011,65	201,16	100,58	201,16	100,58	261,51	201,16	201,16	301,75	301,75	301,75	402,33	502,91	603,49
36-37	2.023,67	202,37	101,18	202,37	101,18	263,08	202,37	202,37	303,55	303,55	303,55	404,73	505,92	607,10
37-38	2.035,74	203,57	101,79	203,57	101,79	264,85	203,57	203,57	305,36	305,36	305,36	407,15	508,94	610,72
38-39	2.047,78	204,78	102,39	204,78	102,39	266,21	204,78	204,78	307,17	307,17	307,17	409,56	511,95	614,33
39-40	2.059,82	205,98	102,99	205,98	102,99	267,78	205,98	205,98	308,97	308,97	308,97	411,96	514,96	617,95

Πίνακας 4. Οι μισθοί και τα επιδόματα επί των βασικών μισθών των Διπλωματούχων Μηχανικών του Ιδιωτικού Τομέα.
Σημείωση: Ως προϋπηρεσία θεωρείται η χρονική διάρκεια από την απόκτηση του διπλώματος και μετά και αποδεικνύεται με βεβαίωση του ΤΕΕ.

1.2.3 Απασχόληση στο εξωτερικό

Η παρουσία μεγάλων ελληνικών τεχνικών εταιριών στο εξωτερικό συνεχώς αυξάνεται. Οι περιοχές στις οποίες δραστηριοποιούνται είναι κυρίως οι χώρες της μέσης Ανατολής, της Αφρικής και, την τελευταία δεκαετία, ιδιαίτερα στην περιοχή των Βαλκανίων, ενώ το αντικείμενο τους συνήθως είναι η κατασκευή μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών τεχνικών έργων. Δίνεται, λοιπόν, η δυνατότητα στους διπλωματούχους μηχανικούς, που επιθυμούν να εργαστούν στο εξωτερικό, να επιδιώξουν την πρόσληψή τους στις εταιρίες αυτές και τη συμμετοχή τους στα έργα αυτά. Η εργασιακή σχέση συνήθως είναι υπαλληλική με σύμβαση έργου ή ορισμένου χρόνου και οι αποδοχές γενικά καλές.

Μία άλλη επιλογή σχετικά με την εργασία στο εξωτερικό είναι η αναζήτηση θέσης σε ξένες εταιρίες στην χώρα που εδρεύουν. Η επιλογή αυτή, παρουσιάζει ορισμένες δυσκολίες, όπως η καλή γνώση της γλώσσας της χώρας, ενώ θα πρέπει ο ενδιαφερόμενος να έρθει σε επαφή με τους αρμόδιους φορείς, για να πληροφορηθεί τα σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει, ώστε να γίνει δυνατή η μετακίνηση του. Σε επίπεδο Ευρώπης, πληροφορίες μπορούν να βρεθούν στην επίσημη ηλεκτρονική διεύθυνση για την επαγγελματική κινητικότητα στην Ε.Ε.:

<http://europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=el>

1.3 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ή ΑΜΟΙΒΗ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Εκτός από τη σύσταση κοινοπραξίας, ένας άλλος τρόπος συνεργασίας μεταξύ μηχανικών για την ανάληψη και πραγματοποίηση ενός τεχνικού έργου, είναι να αναλάβει το έργο ένας μηχανικός ελεύθερος επαγγελματίας ή ένα τεχνικό γραφείο ή μια τεχνική εταιρία και στη συνέχεια τμήματα του έργου να ανατεθούν σε συνεργάτες μηχανικούς ελεύθερους επαγγελματίες. Η ανάθεση αυτή γίνεται γραπτά (σύμβαση) ή προφορικά (συμφωνία κυρίων). Την εργασία που αναλαμβάνει ο συνεργάτης μηχανικός την πραγματοποιεί, είτε στο γραφείο του εργοδότη (προσφορά υπηρεσίας σε οργανωμένα τεχνικά γραφεία), είτε στο δικό του γραφείο (μελέτη, επίβλεψη). Οι συνεργάτες μηχανικοί εκδίδουν αποδείξεις παροχής υπηρεσιών για την αμοιβή της εργασίας τους, η οποία είναι ανάλογη του προϋπολογισμού του έργου και της επιτυχίας του.

Η δυνατότητα αυτή ορισμένες φορές καταστρατηγείται και τεχνικά γραφεία ή εταιρίες προσλαμβάνουν συνεργάτες μηχανικούς, για να καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες τους και οι οποίοι αμείβονται με προφορικά συμφωνηθείσα αμοιβή που καλύπτεται με τις δικές τους αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

Στην περίπτωση αυτή επισημαίνονται τα εξής:

α. Οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες μιας εταιρίας ή ενός γραφείου πρέπει να καλύπτονται από μονίμους υπαλλήλους και όχι από συνεργάτες.

β. Ο μηχανικός που προσλαμβάνεται ως συνεργάτης δεν είναι μισθωτός, δεν προστατεύεται και δεν καλύπτεται από την εργατική νομοθεσία.

γ. Ο μηχανικός που προσλαμβάνεται ως συνεργάτης θα πρέπει να αμείβεται σαφώς υψηλότερα από ότι αν ήταν μισθωτός, έτσι ώστε ο υψηλότερος μισθός να τον καλύπτει για τις ειδικές συνθήκες εργασίας την αβεβαιότητα της εργασιακής του σχέσης.

δ. Ο μηχανικός συνεργάτης είναι υπεύθυνος ως προς την καταβολή των ασφαλιστικών του εισφορών.

1.4 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ

1.4.1 Γενικά

Ελεύθερος Επαγγελματίας χαρακτηρίζεται ο μηχανικός που δεν παρέχει εργασία με εξαρτημένη υπαλληλική σχέση. Ο μηχανικός ελεύθερος επαγγελματίας εργάζεται ως μελετητής για τεχνικά έργα του δημοσίου και ιδιωτών, ως εργολήπτης για έργα δημοσίου και ιδιωτών, ως εμπορικός αντιπρόσωπος σε τεχνικά υλικά και προϊόντα, ως βιοτέχνης κλπ.

1.4.2 Δραστηριότητες

Από τις δραστηριότητες αυτές είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους αυτή του μελετητή και του εργολήπτη, όταν πρόκειται για έργα του δημόσιου τομέα, που εκτελούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης, είναι ασυμβίβαστο να είναι κανείς υπάλληλος και παράλληλα μελετητής ή εργολήπτης για έργα του δημόσιου τομέα.

Αναλυτικά οι δραστηριότητες αυτές είναι:

Ιδιωτικές μελέτες

Είναι οι μελέτες που συντάσσονται για λογαριασμό ιδιωτών και ιδιωτικών φορέων και χωρίζονται σε:

α. **ελεγχόμενες μελέτες**, δηλαδή μελέτες που συντάσσονται και υποβάλλονται προς έλεγχο σε αρμόδια Δημόσια Υπηρεσία, βάσει αντίστοιχου νόμου, όπως είναι:

μελέτες αρχιτεκτονικές, στατικές, εγκαταστάσεων, που υποβάλλονται στις πολεοδομικές υπηρεσίες για έγκριση.

β. **μελέτες προαιρετικές**, δηλαδή μελέτες που συντάσσονται κατ' απαίτηση του εργοδότη και για λογαριασμό του. Αφορούν κάθε περίπτωση που δεν περιλαμβάνεται στις ελεγχόμενες μελέτες, όπως είναι: μελέτες εσωτερικής και εξωτερικής διαμόρφωσης χώρου, μελέτες κλιματισμού σε καταστήματα ή κατοικίες, κλπ. Προαιρετικές θεωρούνται και οι μελέτες που συντάσσονται και υποβάλλονται σε πιστωτικούς οργανισμούς, τράπεζες κλπ., για δανειοδότηση του εργοδότη ή παρόμοιους λόγους.

Μελέτες Δημοσίου

Για να είναι κανείς μελετητής έργων του Δημοσίου, πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελετητών του ΥΠΕΧΩΔΕ. Για την εγγραφή στο μητρώο μελετητών, απαιτείται να είναι διπλωματούχος μηχανικός, μέλος του ΤΕΕ, να έχει συμπληρώσει τέσσερα (4) χρόνια από τη κτήση του πτυχίου του, να μην έχει εξαρτημένη σχέση οποιασδήποτε μορφής με Αναθέτουσα Αρχή, να μην είναι μέλος ΔΕΠ ή Καθηγητής ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ εν ενεργεία και να μην είναι εργολήπτης δημοσίων έργων.

Οι μελέτες, αναλόγως του κυρίου αντικειμένου αυτών, διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες :

1. Χωροταξικές και Ρυθμιστικές Μελέτες.
2. Πολεοδομικές και Ρυμοτομικές Μελέτες
3. Μελέτες Οικονομικές.
4. Μελέτες Κοινωνικές.
5. Μελέτες οργανώσεως και επιχειρησιακής έρευνας.
6. Αρχιτεκτονικές Μελέτες Κτιριακών Έργων.
7. Ειδικές Αρχιτεκτονικές Μελέτες (Διαμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων,

μνημείων, αποκατάστασης-διατήρησης παραδοσιακών κτιρίων και οικισμών και τοπίου).

8. Στατικές Μελέτες (Μελέτες για φέρουσες κατασκευές κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων).
9. Μελέτες Μηχανολογικές – Ηλεκτρολογικές – Ηλεκτρονικές.
10. Μελέτες Συγκοινωνιακών Έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων) και Κυκλοφοριακές.
11. Μελέτες Λιμενικών Έργων.
12. Μελέτες Μεταφορικών Μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων).
13. Μελέτες Υδραυλικών Έργων (Εγγειοβελτιωτικών Έργων, Φραγμάτων, Υδρεύσεων και Αποχετεύσεων).
14. Ενεργειακές Μελέτες (Θερμοηλεκτρικές, Υδροηλεκτρικές, Πυρηνικές).
15. Μελέτες Βιομηχανιών (Προγραμματισμός – Σχεδιασμός – Λειτουργία).
16. Μελέτες Τοπογραφίας (Γεωδαιτικές, Φωτογραμμετρικές, Χαρτογραφικές, Κτηματογραφικές και Τοπογραφικές).
17. Χημικές Μελέτες και Έρευνες.
18. Χημικοτεχνικές Μελέτες.
19. Μεταλλευτικές Μελέτες και Έρευνες.
20. Μελέτες και Έρευνες Γεωλογικές Υδρογεωλογικές και Γεωφυσικές.
21. Γεωτεχνικές Μελέτες και Έρευνες.
22. Εδαφολογικές Μελέτες και Έρευνες.
23. Μελέτες Γεωργικές (Γεωργοοικονομικές - Γεωργοτεχνικές Εγγείων Βελτιώσεων, Γεωργοκτηνοτροφικού Προγραμματισμού, Γεωργοκτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων).
24. Μελέτες Δασικές (διαχείρισης δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνική διεύθυνσης ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδασώσεων, δασικών οδών και δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων).
25. Μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου.
26. Μελέτες Αλιευτικές.
27. Περιβαλλοντικές Μελέτες (Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθ. 256/1998)
28. Μελέτες συστημάτων Πληροφορικής και Δικτύων (άρθρο 2 Ν.3316/2005)

Κάθε μηχανικός που εγγράφεται στο μητρώο αυτό, μπορεί να επιλέξει έως και 2 κατηγορίες μελετών ανάλογα με την ειδικότητα του. Οι δυνατότητες επιλογής για ορισμένες ειδικότητες είναι οι εξής (Η αναφορά αυτή δεν είναι δεσμευτική και δεν ορίζεται από το νόμο. Μηχανικοί μπορούν να εγγραφούν και σε άλλες κατηγορίες αν αποδεδειγμένα έχουν σπουδές ή εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο αυτών.) :

1. Αρχιτέκτονες (1,2,6,7,8,27)
2. Πολιτικοί Μηχανικοί (1,2,6,8,10,11,13,16,21,27)
3. Μηχανολόγοι Μηχανικοί (5,9,12,14,15,27,28)
4. Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί (9,14,15,27,28)
5. Ηλεκτρονικοί (9,15,27,28)
6. Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι (9,14,15,27,28)
7. Τοπογράφοι Μηχανικοί (1,2,10,13,16,27)
8. Χημικοί Μηχανικοί (15,17,18,27)
9. Μεταλλειολόγοι-Μεταλλουργοί (15,19,27)
10. Ναυπηγοί, Ναυπηγοί Μηχανολόγοι (9,12,15,27)
11. Δομοστατικοί (6,8,27)

Μετά την εγγραφή του, ο μηχανικός λαμβάνει μελετητικό πτυχίο Α τάξης, το οποίο του επιτρέπει να αναλάβει μελέτες προϋπολογισμού έως ένα ποσό, ανάλογα με την κατηγορία της μελέτης. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη διαδικασία αυτή μπορούν να βρεθούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση :

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/PROFESSIONAL_ISSUES/MELETES_RGA_DHMOSIOY/Tab5214724 και <http://www.ypex-mele.gr>

Ο μηχανικός θα πρέπει να μείνει το ελάχιστο τέσσερα χρόνια στην Α τάξη πτυχίου, οκτώ συνολικά έτη δηλαδή από το χρόνο κτήσεως του πτυχίου του, πριν να του δοθεί η δυνατότητα να περάσει στην Β' τάξη πτυχίου. Η διαδικασία που θα ακολουθηθεί είναι παρόμοια με αυτήν για την Α τάξη, με τη διαφορά ότι πρέπει πλέον να αποδείξει τη συμμετοχή του ως κάτοχος μελετητικού πτυχίου Α τάξης σε μελέτες της κατηγορίας, στην οποία τον ενδιαφέρει να αναβαθμίσει σε Β' τάξης το μελετητικό πτυχίο του. Η απόδειξη γίνεται με την προσκόμιση εγγράφων, που να πιστοποιούν το συνολικό ποσό των εργασιών με τις οποίες ασχολήθηκε, το οποίο θα πρέπει να υπερβαίνει ένα προκαθορισμένο ποσό ανάλογα με την κατηγορία της μελέτης (για το λόγο αυτό θα πρέπει κάθε νέος μηχανικός να κρατάει αρχείο με αποδεικτικά στοιχεία για τις μελέτες τις οποίες εκπόνησε ως Ανάδοχος ή στις οποίες συμμετείχε ως συνεργάτης άλλου μελετητή). Με παρόμοιο τρόπο συνεχίζεται η εξέλιξη του μελετητικού πτυχίου μέχρι και την Γ' τάξη, που είναι η μέγιστη για ατομικό μελετητικό πτυχίο.

Παράλληλα με τα ατομικά μελετητικά πτυχία, υπάρχουν τα εταιρικά μελετητικά πτυχία, τα οποία λαμβάνουν οι μελετητικές εταιρίες/ μελετητικά γραφεία και η τάξη τους εξαρτάται από τα μέλη - μηχανικούς, που εντάσσουν στο δυναμικό τους. Τα εταιρικά μελετητικά πτυχία μπορούν να φθάσουν έως και την Ε τάξη, που είναι η μέγιστη δυνατή.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα Μητρώα Μελετητών του Δημοσίου, καθώς και τους όρους και τις διαδικασίες; για την ανάθεση και εκπόνηση μελετών έργων του Δημοσίου σε ιδιώτες μελετητές και γραφεία μελετών, αποτελείται από τον Νόμο 3316/2005 (ΦΕΚ 42/Α/22.2.2005) «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» και τις σχετικές εκτελεστικές Υπουργικές Αποφάσεις και Προεδρικά Διατάγματα.

Εργολήπτης Ιδιωτικών Έργων

Είναι ο μηχανικός που κατασκευάζει έργα για λογαριασμό ιδιωτών και ιδιωτικών φορέων. Υπάρχουν δύο περιπτώσεις σχετικά με την ανάθεση και την κατασκευή ενός ιδιωτικού έργου:

α. Ο κύριος του έργου (ο ιδιοκτήτης) ζητά προσφορές για την κατασκευή του έργου σύμφωνα με την μελέτη που ο ίδιος έχει αναθέσει προηγουμένως σε μελετητή της επιλογής του και

β. Ο κύριος του έργου ζητά προσφορές για ανάθεση του έργου "πακέτο", δηλαδή μελέτη και κατασκευή μαζί. Στην περίπτωση αυτή, στην προσφορά μαζί με τα οικονομικά στοιχεία υπάρχει προμελέτη και τεχνική περιγραφή της προσφερόμενης λύσης.

Εργολήπτης Δημοσίων Έργων

Για να είναι κανείς εργολήπτης έργων του δημοσίου, πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) του ΥΠΕΧΩΔΕ, και στη συνέχεια να στελεχώνει εργοληπτική επιχείρηση, που για το νέο μηχανικό είναι ατομική επιχείρηση, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) του ΥΠΕΧΩΔΕ. Για την εγγραφή στο ΜΕΚ και ΜΕΕΠ πρέπει ο μηχανικός να έχει συμπληρώσει τρία (3) χρόνια από την εγγραφή στο ΤΕΕ, να μην είναι μισθωτός υπάλληλος του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και να μην είναι μελετητής έργων του Δημοσίου.

Ανάλογα με την ειδικότητα του ενδιαφερόμενου υπάρχουν οι εξής δυνατότητες δραστηριότητας:

- α) Των **Πολιτικών Μηχανικών** στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.
- β) Των **Αρχιτεκτόνων** στην κατηγορία οικοδομικών έργων και στα έργα πρασίνου των λοιπών κατηγοριών.
- γ) Των **Τοπογράφων** στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών και λιμενικών.
- δ) Των **Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων - Μηχανολόγων και Ναυπηγών Μηχανολόγων** στην κατηγορία των ηλεκτρομηχανολογικών, βιομηχανικών και ενεργειακών έργων, όπως και στην κατηγορία των υδραυλικών έργων για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν υδραυλικά έργα υπό πίεση.
- ε) Των **Ναυπηγών και των Ναυπηγών Μηχανολόγων** στα πλωτά έργα και εγκαταστάσεις ναυπηγείων.
- στ) Των **Μηχανικών Μεταλλείων** στην κατηγορία των Βιομηχανικών και ενεργειακών και στα έργα σιδηράγγων, αποκαλύψεων μεταλλείων και γεωτρήσεων.
- ζ) Των **Μεταλλουργών** στην κατηγορία των Βιομηχανικών και ενεργειακών έργων και στα έργα καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.
- η) Των **Χημικών Μηχανικών** στην κατηγορία των Βιομηχανικών και ενεργειακών έργων και στα έργα καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων.
- θ) Των **Ηλεκτρονικών Μηχανικών** στα έργα ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Μετά την εγγραφή του, ο μηχανικός λαμβάνει εργοληπτικό πτυχίο Α τάξης, το οποίο του επιτρέπει να αναλάβει έργα προϋπολογισμού έως ένα ποσό, ανάλογα με την κατηγορία του έργου. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη διαδικασία αυτή μπορούν να βρεθούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση :

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/PROFESSIONAL_ISSUES/MELETES_ERGA_DHMOSIOY/Tab5214724

Ο μηχανικός θα πρέπει να μείνει το ελάχιστο δύο χρόνια στην Α τάξη πτυχίου, πέντε συνολικά έτη δηλαδή από το χρόνο κτήσεως του πτυχίου του, πριν να του δοθεί η δυνατότητα να περάσει στην Β' τάξη πτυχίου. Η διαδικασία που θα ακολουθηθεί είναι παρόμοια με αυτήν της Α τάξης, με τη διαφορά ότι πρέπει πλέον να αποδείξει τη συμμετοχή του σε έργα της κατηγορίας, στην οποία τον ενδιαφέρει να αναβαθμίσει σε Β' τάξης το εργοληπτικό πτυχίο του. Η απόδειξη γίνεται με την προσκόμιση εγγράφων που να πιστοποιούν το συνολικό κόστος των εργασιών με τις οποίες ασχολήθηκε, το οποίο θα πρέπει να υπερβαίνει ένα προκαθορισμένο ποσό ανάλογα με την κατηγορία του έργου. Με παρόμοιο τρόπο συνεχίζεται η εξέλιξη του εργοληπτικού πτυχίου μέχρι και την Γ' τάξη που είναι το μέγιστο ατομικό. Από εκεί και πάνω η τάξη πτυχίου μπορεί να αναβαθμιστεί μόνο σε κατασκευαστικές εταιρίες.

Ο μηχανικός ως εμπορικός αντιπρόσωπος ή βιοτέχνης.

Η άσκηση της δραστηριότητας του εμπορικού αντιπροσώπου ή του βιοτέχνη για τεχνικά υλικά και προϊόντα είναι συνήθης για μηχανικούς και μπορεί να συνδυασθεί με την δραστηριότητα του μελετητή ή του εργολήπτη. Για την άσκηση της δραστηριότητας του εμπορικού αντιπροσώπου εισαγωγής-εξαγωγής απαιτείται η εγγραφή στο τοπικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και η χορήγηση σχετικής αδειάς. Για την άσκηση της δραστηριότητας του βιοτέχνη απαιτείται η εγγραφή στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο.

2 ΤΕΧΝΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ

Κάθε πτυχιούχος μηχανικός που έχει λάβει την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από το ΤΕΕ, μπορεί να διατηρεί μόνος του ή σε συνεργασία με άλλους μηχανικούς τεχνικό γραφείο, αλλά και να ιδρύσει εταιρία. Καθεμία από τις δύο επιλογές παρουσιάζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, τα οποία ο ενδιαφερόμενος μηχανικός θα πρέπει να σταθμίσει προκειμένου να επιλέξει ποια από τις δύο λύσεις του ταιριάζει.

2.2 ΑΤΟΜΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Πλεονεκτήματα:

- Δυνατότητα να λαμβάνει μόνος του τις αποφάσεις - ταχύτητα, ευελιξία
- Απολαμβάνει όλα τα προσδοκώμενα κέρδη
- Πιο απλή φορολογική διαδικασία
- Περισσότερες επιλογές ως προς τον χώρο άσκησης της δραστηριότητας (εργασία στο σπίτι, μικρός χώρος γραφείου)

Μειονεκτήματα:

- Μεγαλύτερο κόστος για το ξεκίνημα της επιχείρησης
- Δεν μοιράζονται το ρίσκο και οι ευθύνες
- Οι δυνατότητες εξέλιξης της επιχείρησης περιορίζονται από την έκταση των γνώσεων, των επαγγελματικών δικαιωμάτων αλλά και τη σωματική αντοχή του μεμονωμένου μηχανικού
- Δεν υπάρχει δυνατότητα ευελιξίας στις ώρες εργασίας

2.3 ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Πλεονεκτήματα:

- Μοιράζεται το κόστος έναρξης και λειτουργίας
- Στην περίπτωση συνεργασίας μηχανικών διαφορετικών ειδικοτήτων η ειδικεύσεων διευρύνεται σημαντικά το πεδίο εργασίας
- Υπάρχει δυνατότητα ευελιξίας στις ώρες εργασίας
- Μοιράζεται το ρίσκο του ξεκινήματος της νέας επιχείρησης
- Σύνθεση απόψεων - αντιλήψεων
- Δυνατότητα λήψης εταιρικού μελετητικού / κατασκευαστικού πτυχίου
- Δημιουργία ευρύτερου κύκλου επαγγελματικών γνωριμιών
- Ευελιξία στην ολοκλήρωση μελετών, πλεονεκτήματα ομαδικής εργασίας

Μειονεκτήματα:

- Υπάρχει το ρίσκο της μη καλής συνεργασίας που μπορεί να οδηγήσει στην αποτυχία της προσπάθειας
- Ο διαμοιρασμός των κερδών ειδικά στο ξεκίνημα της επιχείρησης μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα χαμηλά κέρδη και κατά συνέπεια απογοήτευση
- Τα λάθη ενός επηρεάζουν και τους υπόλοιπους (ολόκληρη την επιχείρηση)

Σχόλιο: Θα πρέπει να σημειωθεί πως το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τις Μελέτες του Δημοσίου, ευνοεί τη δημιουργία οργανωμένων γραφείων. Όταν επιλέγεται όμως μια τέτοια συνεργασία είναι σημαντικό αυτή να γίνεται κάτω από συγκεκριμένο πλαίσιο, στο οποίο θα καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες συνεργασίας.

3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Μία από τις επιλογές που έχει ένας νέος μηχανικός στο ξεκίνημα της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας είναι η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματος ατομικά ή/και σε συνεργασία με άλλους μηχανικούς. Πρόκειται δε, για μια πολύ συνηθισμένη επιλογή καθώς η εύρεση δουλειάς στον ιδιωτικό τομέα ή η πρόσληψη στο δημόσιο είναι συνήθως χρονοβόρες διαδικασίες.

3.2 ΥΠΟΔΟΜΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε μία εκτίμηση της υλικοτεχνικής υποδομής που είναι απαραίτητη στην οργάνωση του γραφείου ενός νέου μηχανικού και θα δώσουμε μία ρεαλιστική εκτίμηση της οικονομικής επιβάρυνσης που αυτή συνεπάγεται. Κάθε νέος μηχανικός που ενδιαφέρεται να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά σε αυτήν την κατεύθυνση μπορεί να το χρησιμοποιήσει για να υπολογίσει τα αναμενόμενα έξοδα, έχοντας όμως υπόψη και τα εξής:

- Οι παρακάτω εκτιμήσεις αφορούν στην αγορά καινούργιου εξοπλισμού. Είναι πολύ συνηθισμένο (και απόλυτα λειτουργικό) να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός που ήδη υπάρχει, πιθανώς από τα φοιτητικά χρόνια ή από κάποιον μεγαλύτερο σε ηλικία μηχανικό που τον παραχωρεί.
- Μία επίσης συνηθισμένη και πρακτικά λειτουργική δυνατότητα είναι η εγκατάσταση της επαγγελματικής στέγης του νέου μηχανικού σε ήδη υπάρχον γραφείο (συναφούς επαγγελματικής δραστηριότητας), κάτι που περιορίζει τα υλικά και τον εξοπλισμό που πρέπει να αγοραστεί. Αυτό είναι δυνατόν εάν υπάρχει κάποιος μηχανικός που ήδη δραστηριοποιείται στο ίδιο αντικείμενο (πιθανώς συγγενής ή φίλος) και μπορεί να παραχωρήσει τον κατάλληλο χώρο.
- Για περιορισμό των αρχικών εξόδων, ο νέος επαγγελματίας μπορεί να εδράζει την επαγγελματική του στέγη και να εργάζεται στο σπίτι του ή στο σπίτι των γονιών του, παραχωρώντας έναν χώρο (δωμάτιο) που θα χρησιμοποιείται ως γραφείο, όπως εξηγείται στο 4^ο Κεφάλαιο αυτού του οδηγού. Αυτό συνεπάγεται προφανώς την ελαχιστοποίηση των αρχικών εξόδων για δημιουργία κατάλληλου χώρου, ενοικίων, λογαριασμών κτλ.

Για τον σκοπό αυτής της ανάλυσης αναμενόμενου κόστους οργάνωσης γραφείου, έχουμε χωρίσει τον απαραίτητο εξοπλισμό σε κατηγορίες, έτσι ώστε να μπορεί ο κάθε μηχανικός να υπολογίζει τις κατηγορίες που τον αφορούν χωρίς να προσθέτει απαραίτητα κάποιες που μπορεί να μην τις χρειάζεται. (π.χ. όποιος νέος μηχανικός έχει ήδη έναν επαρκή Ηλεκτρονικό Υπολογιστή από τα φοιτητικά του χρόνια και δεν επιθυμεί να αγοράσει καινούργιο, μπορεί να αγνοήσει την αντίστοιχη κατηγορία αγοράς εξοπλισμού).

Σε κάθε κατηγορία αναφέρονται οι ειδικότητες μηχανικών που έχουν σχέση, το εκτιμώμενο κόστος, μία σύντομη περιγραφή του αντικειμένου της κατηγορίας και λοιπές σχετικές πληροφορίες. Αναφέρεται επίσης εάν το συγκεκριμένο έξοδο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για έκπτωση φόρου και εάν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από σχετικό πρόγραμμα επιδότησης. Οι νέοι επαγγελματίες πρέπει να συνηθίσουν στην έκδοση Τιμολογίων για τις αγορές εξοπλισμού που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του γραφείου τους, έτσι ώστε τα έξοδα να εκπίπτουν του ΦΠΑ ή του εισοδήματος. Όσες κατηγορίες μηχανικών δεν αναφέρονται ρητά έχουν πολλές ομοιότητες και περιλαμβάνονται στις πέντε κύριες (πολυάριθμες) ειδικότητες που αναφέρονται παρακάτω, δηλαδή τους : ΑΡΧιτέκτονες, ΠΟΛιτικούς, ΜΗΧΑΝολόγους, ΤΟΠογράφους και ΧΗΜικούς ΜΗΧανικούς.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1) ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

- ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ.-ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(γραφικό υλικό, όργανα σχεδίασης, ντοσιέ/θήκες, αναλώσιμα) :

80-150€. Συνήθως δε δικαιολογούνται από προγράμματα επιδότησης.

Προσμετρούνται στα έξοδα γραφείου για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2) ΕΠΙΠΛΩΣΗ

- ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ.- ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(γραφείο σχεδιαστήριου, αποθηκευτικός χώρος/βιβλιοθήκη/ράφια, φωτιστικά σχεδιαστήριου, καρέκλες γραφείου):

Μερικά από αυτά τα έπιπλα συνήθως υπάρχουν ήδη. Σε περίπτωση εξοπλισμού του γραφειακού χώρου εκ του μηδενός το κόστος κυμαίνεται από 400-2000€ ανά άτομο. Τα έξοδα αυτά συνήθως δικαιολογούνται στο σύνολο τους από προγράμματα επιδότησης και επίσης προσμετρούνται στα έξοδα γραφείου για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3) ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ.- ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(πρέπει να υποστηρίζει σχεδίαση CAD, ελαφριές & μέτριες γραφιστικές εφαρμογές, δικτυακές εφαρμογές. Η θόνη πρέπει να είναι ανώτερης ποιότητας) :

800-1200€ για desktop και 1200-1800€ για laptop. Τα έξοδα αυτά συνήθως δικαιολογούνται στο σύνολο τους από προγράμματα επιδότησης και επίσης προσμετρούνται στα έξοδα γραφείου για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς. Πρέπει να υπολογίζεται ότι με τον παρόντα ρυθμό εξέλιξης της τεχνολογίας ο εξοπλισμός μπορεί να χρειάζεται αντικατάσταση σε 2-3 χρόνια. Αυτό είναι και το σύνηθες διάστημα εγγύησης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4) ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΜΕ ΗΛ.ΥΠΟΛ. - ΔΙΚΤΥΩΣΗ

ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ.- ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(SERVER και εγκατάσταση τοπικού δικτύου, modem και σύνδεση με το διαδίκτυο) : 100-500€ για εγκατάσταση network, ανάλογα με τον αριθμό των

θέσεων. 20-40€ για ετήσια συνδρομή Internet. >1500€ για κεντρικό server. Τα έξοδα αυτά συνήθως δικαιολογούνται στο σύνολό τους από προγράμματα επιδότησης και επίσης προσμετρώνται στα έξοδα γραφείου για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς. Το κόστος σύνδεσης στο διαδίκτυο φθίνει ενώ ένας καλός server μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς να χρειαστεί αντικατάσταση για 5-8 χρόνια.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ- ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(Αρχικά printer A4-A3. Αργότερα scanner, Plotter, φ/α μηχανήμα, τηλεφωνική συσκευή/fax) :

80-300€ αρχικά. Στη συνέχεια 50-150€ scanner, 150-1000€ για πολυμηχάνημα ή επαγγελματικό φ/α, 1500-6000€ για plotter. Τα έξοδα αυτά συνήθως δικαιολογούνται στο σύνολο τους από προγράμματα επιδότησης και επίσης προσμετρώνται στα έξοδα γραφείου για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς. Δεν χρειάζονται τόσο συχνή αντικατάσταση όσο οι Η/Υ, κάθε 3-6 χρόνια περίπου. Το plotter, εάν συντηρείται σωστά μπορεί να λειτουργεί ικανοποιητικά για περισσότερο διάστημα.

Ειδικά για ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ:

Αγορά Γεωδαιτικού Σταθμού (Total Station) 2500€-8500€. Αντικατάσταση (εξαρτάται από την συντήρηση) 5-10 χρόνια.

- Για όσους ασχοληθούν με οδοποιία - υδραυλικά απαιτείται αγορά Χωροβάτη από 350€ έως 1000€. Αντικατάσταση (εξαρτάται από την συντήρηση) μετά από 10 χρόνια.
- Για όσους αρχικά θελήσουν να ασχοληθούν με παροχή υπηρεσιών σε μελετητικές εταιρίες ως εξωτερικοί συνεργάτες, δημιουργώντας παράλληλα υποδομή για ιδιόκτητο μελετητικό γραφείο, αγορά GPS από 10.000€ έως 17.000€. Αντικατάσταση (εξαρτάται από την συντήρηση) 5-10 χρόνια.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 6) ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ- ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(πρόγραμμα CAD, πρόγραμμα υπολογισμού αμοιβών και εντύπων πολεοδομίας, προγράμματα επεξεργασίας εικόνας και γραφιστικών εφαρμογών):

1000€ για κάποια cad προγράμματα, 4000€ για το πιο διαδεδομένο πρόγραμμα cad. Τα προγράμματα επεξεργασίας εικόνας 150-800€. 500€ για προγράμματα υπολογισμού αμοιβών & εντύπων, 150€ για το πιο διαδεδομένο πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και παρουσιάσεων. Τα έξοδα αυτά συνήθως δικαιολογούνται στο σύνολο τους από προγράμματα επιδότησης και επίσης προσμετρώνται στα έξοδα γραφείου για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς αλλά μόνο όσο αφορά στην αγορά τους. Οι ετήσιες άδειες ανανέωσης είναι συνήθως προϊόν διαπραγμάτευσης και δε δικαιολογούνται συνήθως σε προγράμματα επιδότησης.

Οι παραπάνω τιμές αφορούν στα πιο συνηθισμένα εμπορικά προγράμματα που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τις περισσότερες εφαρμογές λογισμικού υπάρχουν αξιολογες (και συνήθως αξιόπιστες) εναλλακτικές προτάσεις δωρεάν λογισμικού που προσφέρεται από μη εμπορικούς

φορείς. Οι εφαρμογές αυτές είναι συνήθως του τύπου 'open source software', δηλαδή ο κώδικας του λογισμικού είναι 'ανοιχτός' ώστε οι χρήστες να μπορούν να τον τροποποιούν. Για περισσότερες πληροφορίες και δυνατότητες ανεύρεσης εναλλακτικών προτάσεων δωρεάν λογισμικού κοιτάξτε στις ιστοσελίδες:

- <http://www.opensource.org> : Ο παγκόσμιος οργανισμός για το λογισμικό ανοικτού κώδικα.
- <http://www.ellak.gr> : ελληνικό site που καταγράφει και προωθεί τις ενέργειες εξελληνισμού και υποστήριξης του ανοιχτού λογισμικού στην Ελλάδα.
- <http://www.open-source.gr> : ελληνικό site, πρωτοβουλία του Ε.Δ.Ε.Τ. (Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας) για την προώθηση και επέκταση του ελεύθερου λογισμικού/ανοικτού κώδικα στην Ελλάδα.
- <http://www.opensourcewindows.org> : κατάλογος ελεύθερου λογισμικού ανοικτού κώδικα

Η παρούσα μελέτη δεν προτείνει την χρήση συγκεκριμένων προγραμμάτων λογισμικού, εμπορικών ή ανοικτού κώδικα. Συνιστούμε στους νέους μηχανικούς - επαγγελματίες να συμβουλευτούν έμπειρους χρήστες προγραμμάτων για την καλύτερη λύση που ταιριάζει σε κάθε περίπτωση.

Ειδικά για ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ:

Πρόγραμμα επίλυσης όδευσης - υπολογισμών (εάν δεν υπάρχει προσφορά μαζί με την αγορά του γεωδαιτικού σταθμού) από 0€ (δωρεάν προγράμματα από το πανεπιστήμιο) έως 500€.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 7) ΔΙΑΦΟΡΑ

ΑΡΧ.ΜΗΧ.- ΠΟΛ.ΜΗΧ.- ΜΗΧΑΝ.ΜΗΧ.-ΤΟΠ.ΜΗΧ.- ΧΗΜ.ΜΗΧ.

(Συνδρομή σε βιβλιογραφία/περιοδικά, δημιουργία ιστότοπου (ιστοχώρου / web site), ανακαίνιση χώρου, διαφήμιση, δημιουργία επαγγελματικής κάρτας και λοιπών αντικειμένων εταιρικής/επαγγελματικής ταυτότητας, επιμέλεια δημοσίων σχέσεων, κτλ):

1000€ για τη δημιουργία ενός απλού στατικού ιστότοπου (περίπου 4000€ για δυναμικό ιστοχώρο) , 50-200€ για συνδρομές σε σχετικό επαγγελματικό έντυπο τύπο. Τα λοιπά ποσά για την ανακαίνιση χώρου, λοιπές υποχρεώσεις κ.α. είναι απροσδιόριστα και θα παραληφθούν από την παρούσα έκθεση καθώς δεν είναι άμεσης προτεραιότητας για τον νέο μηχανικό που οργανώνει το γραφείο του. Πρέπει πάντως να ληφθούν υπόψη σε σύντομο χρονικό διάστημα (1-3 χρόνια).

Ειδικά για ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ:

Οπωσδήποτε αυτοκίνητο σε μέτρια κατάσταση. Το κόστος κυμαίνεται πολύ, ενώ είναι πιθανό το όχημα να υπάρχει ήδη για ιδιωτική χρήση. Ένα μεταχειρισμένο όχημα κόστους περί 6000-8000€ είναι στις περισσότερες περιπτώσεις επαρκές. Σε κάθε περίπτωση τα διάφορα έξοδα του οχήματος (βενζίνη, service) μπορούν να προσμετρηθούν στα λειτουργικά επαγγελματικά έξοδα για λογιστικούς/φορολογικούς σκοπούς. Επίσης, το κόστος αγοράς του οχήματος μπορεί να εκπίπτει (εν μέρει) από το φορολογητέο εισόδημα. Αυτό ισχύει και για τις άλλες ειδικότητες μηχανικών, εάν έχουν μελέτες/επιβλέψεις εκτός έδρας.

ΣΥΝΟΛΑ

€	ΚΑΤ. 1 ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	ΚΑΤ. 2 ΕΠΙΠΛΩΣΗ	ΚΑΤ. 3 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ	ΚΑΤ. 4 ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΚΑΤ. 5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ	ΚΑΤ. 6 ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	ΚΑΤ. 7 ΔΙΑΦΟΡΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΛΟΙ ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	80-150	400-2.000	800-1.800	20-2.000+	80-7.500+	1.700-7.000	50-1.200+	3.100 -21.000+
ΕΙΔΙΚΑ ΟΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ	>>	>>	>>	>>	2.500-13.500+	1.000-2.000	6.000-8.000	9.500- 23.500+

Υπενθυμίζεται πως ένα σημαντικό μέρος του ανωτέρω ποσού μπορεί υπό προϋποθέσεις να καλυφθεί από επιδοτήσεις ή/και προγράμματα ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας, καταπολέμησης ανεργίας κ.τ.λ. Ενδεικτικά αναφέρεται πως το πιο δημοφιλές πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης νέων μηχανικών κατά την περίοδο 2004-2007, επιχορηγούσε μέχρι 12.000€ τους νέους μηχανικούς. Για επικαιροποιημένες πληροφορίες μπορεί κανείς να απευθυνθεί στα κατά τόπους γραφεία του Ο.Α.Ε.Δ., καθώς και στην ιστοσελίδα του του Υπουργείου Οικονομίας που αφορά στο πρόγραμμα Ε.Σ.Π.Α. (ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ), www.espa.gr. Επισημαίνεται ότι κατά καιρούς και οι τράπεζες διαχειρίζονται ανάλογα προγράμματα επιδοτήσεων, αλλά αυτά αφορούν συνήθως υφιστάμενες εταιρίες μεσαίου μεγέθους, και όχι νέους ιδιώτες-μηχανικούς.

4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

4.1 ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΣΤΗΝ ΕΦΟΡΙΑ

Μετά την απόκτηση του πτυχίου κάθε νέος μηχανικός που θέλει να ασκήσει ελεύθερο επάγγελμα πρέπει να εγγραφεί στο ΤΕΕ και στο ΤΣΜΕΔΕ. Η εγγραφή στο ΤΕΕ και στο ΤΣΜΕΔΕ συνεπάγεται και την ταυτόχρονη απόκτηση της Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος. Θεωρείται, επομένως, ικανός να ασκήσει το επάγγελμα του μηχανικού, αποκτώντας όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αυτό συνεπάγεται.

Ο νέος μηχανικός θα πρέπει να αποφασίσει τον τρόπο άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας. Θα πρέπει να ενημερωθεί για τον τρόπο που ασκεί το επάγγελμα ένας μηχανικός που λειτουργεί ένα τεχνικό γραφείο μόνος του, ποιες διαφορές υπάρχουν στα τεχνικά γραφεία συνεταιρισμού περισσότερων μηχανικών, ποιες δυνατότητες συστέγασης υπάρχουν. Είναι βέβαιο ότι κάθε συνεργασία στο ξεκίνημα μιας επαγγελματικής σταδιοδρομίας προσφέρει μεγαλύτερη οικονομική άνεση (καταμερισμός εξόδων) και μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης. Δεν θα πρέπει να παραλειφθεί όμως ότι εκτός από τα έξοδα μοιράζονται και τα έσοδα της εταιρίας που θα δημιουργηθεί. Είναι αναγκαία, επομένως, η στάθμιση περισσότερων του ενός παραγόντων για τη λήψη της αρχικής απόφασης του τρόπου άσκησης επαγγέλματος.

Σε κάθε περίπτωση, ο ελεύθερος επαγγελματίας μηχανικός πρέπει να έχει μια έδρα άσκησης επαγγέλματος. Αυτή μπορεί να είναι ένας χώρος που ενοικιάστηκε για αυτό τον σκοπό, ένας ιδιόκτητος χώρος* ή χώρος φιλοξενίας από κοντινό συγγενικό πρόσωπο. Παράλληλα πρέπει να τηρεί Βιβλία εσόδων – εξόδων Β' τάξης, καθώς και διπλότυπα δελτία απόδειξης παροχής υπηρεσιών. Τα παραπάνω μπορούν να προμηθευτούν οι μηχανικοί από τα περισσότερα βιβλιοπωλεία με μικρό κόστος, πριν την πρώτη επίσκεψη στην τοπική ΔΟΥ. Τέλος ο νέος μηχανικός θα πρέπει να εκδώσει σφραγίδα*** με τα προσωπικά του στοιχεία. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές για το μέγεθος (3cmx8cm) καθώς και τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται που είναι:

1. Η επωνυμία
2. Η ειδικότητα
3. Το ίδρυμα αποφοίτησης
4. Ο αριθμός μητρώου εγγραφής στο Τ.Ε.Ε.
5. Η διεύθυνση άσκησης του επαγγέλματος και το τηλέφωνο του μηχανικού
6. Το Α.Φ.Μ. και η Δ.Ο.Υ στην οποία θα ανήκει ο μηχανικός
7. ** Ο αριθμός μητρώου εγγραφής στο τοπικό πολεοδομικό γραφείο

Είναι σημαντικό πριν την έκδοση της σφραγίδας να γίνει έρευνα για το τοπικό γραφείο ΔΟΥ στο οποίο ανήκει ο χώρος ο οποίος θα δηλωθεί ως έδρα, έτσι ώστε τα στοιχεία που θα αναγράφονται στη σφραγίδα να είναι ορθά.

Το διπλότυπο μπλοκ αποδείξεων παροχής υπηρεσιών πρέπει να αριθμηθεί με συνεχή αρίθμηση (συνήθως 1-50) και να σφραγισθεί σε όλες τις σελίδες του (συνήθως 100) στον ειδικό χώρο που υπάρχει για αυτό το σκοπό.

* Στην περίπτωση που ο χώρος είναι ιδιόκτητος, δηλαδή ο χώρος κατοικίας του μηχανικού και θα χρησιμοποιηθεί και ως επαγγελματική στέγη μπορεί να θεωρηθεί ένα

μέρος (π.χ. ένα δωμάτιο) ως χώρος άσκησης της δραστηριότητας. Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει φορολογική απαλλαγή για κάποια από τα έξοδα της κατοικίας. Δεν απαιτείται αυτοψία από την εφορία.

***Στο πολεοδομικό γραφείο κατά τον έλεγχο των μελετών που καταθέτει κάθε μηχανικός πρέπει να γίνεται ταυτοποίηση της υπογραφής του, σύμφωνα με τα μητρώα των μηχανικών του εκάστοτε πολεοδομικού γραφείου και για αυτό το σκοπό θα σας ζητηθεί να κάνετε εγγραφή. Με τον αριθμό του μητρώου σας θα μπορεί να βρεθεί η υπογραφή σας και να συγκριθεί με αυτή στην μελέτη.*

****Θα διαπιστωθεί ότι η σφραγίδα που περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο είναι πολύ μεγάλη για την παραπάνω διαδικασία και για το σκοπό αυτό οι περισσότεροι μηχανικοί εκδίδουν και μια δεύτερη με μικρότερες διαστάσεις η οποία χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τα έγγραφα της εφορίας. Αυτή η σφραγίδα πρέπει να αναγράφει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:*

1. Επωνυμία
2. Ειδικότητα
3. Ίδρυμα αποφοίτησης
4. Διεύθυνση και τηλέφωνο
5. ΑΦΜ και ΔΟΥ

4.2 ΕΝΑΡΞΗ

Στην πρώτη επίσκεψη στην εφορία πρέπει να προσκομίσουμε τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Βεβαιώσεις εγγραφής στο Τ.Ε.Ε. και στο ΤΣΜΕΔΕ για έναρξη στην εφορία.
2. Αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου του χώρου που έχει νοικιαστεί ή αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας στην περίπτωση ιδιόκτητου χώρου και μια δήλωση του Ν.1599 στην περίπτωση φιλοξενίας.
3. Αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος
4. Το σφραγισμένο και αριθμημένο διπλότυπο μπλοκ και το Βιβλίο εσόδων - εξόδων
5. Σχετικές αιτήσεις - δηλώσεις που χορηγούνται από την εφορία

Σημειώνουμε ότι στο έντυπο της έναρξης επιτηδεύματος θα χρειαστεί να συμπληρωθεί ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας. Ο υποψήφιος ελεύθερος επαγγελματίας μηχανικός καλείται από ένα πολυσέλιδο βιβλίο που περιέχει χιλιάδες κωδικούς να επιλέξει αυτόν που αντιστοιχεί στην επαγγελματική του δραστηριότητα. Θα ήταν καλό επομένως πριν την επίσκεψη στην εφορία, να επισκεφθεί την ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/SEMINARIA/PROSEXI_SEMINARIA/SEMINARIA_GIA%20_NEOYS_MHXANIKOYS_DECEMBER_2007/FOROLOGIA_NEWN_MHXANIKWN_BOSKOU.pdf,

όπου αναγράφονται οι κωδικοί που αφορούν τους μηχανικούς, έτσι ώστε να είναι προετοιμασμένος έχοντας προεπιλέξει τον κωδικό της δραστηριότητας. Σημειώνεται ότι η επιλογή ενός κωδικού δεν είναι δεσμευτική. Ο υποψήφιος ελεύθερος επαγγελματίας μπορεί να επιλέξει περισσότερους του ενός καθώς και ένας από τους γενικούς κωδικούς (συνίσταται) για κάθε δραστηριότητα.

Στην περίπτωση που νοικιαστεί χώρος που θα προορίζεται για γραφείο (δεν θα ασκηθεί το επάγγελμα σε χώρο που παράλληλα είναι και κατοικία) θα ζητηθεί να γίνει αυτοψία του χώρου από υπάλληλο της εφορίας. Μέχρι να γίνει η αυτοψία ο χώρος πρέπει να είναι κενός έτσι ώστε να μην θεωρηθεί ότι μαζί με τον χώρο

ενοικιάστηκε και κομμάτι κάποιας προϋπάρχουσας επιχείρησης. Μετά την αυτοψία ολοκληρώνεται η μεταβολή των προσωπικών στοιχείων στην εφορία και σε συνδυασμό με την έναρξη ο ελεύθερος, πλέον, επαγγελματίας μηχανικός μπορεί να ασκήσει το επάγγελμά του.

4.3 ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Στο διπλότυπο μπλοκ παροχής υπηρεσιών πρέπει να αναγράφονται

1. Το ποσό της αμοιβής του μηχανικού πλέον ΦΠΑ 19%
2. Η επωνυμία του μηχανικού,
3. Η επωνυμία του πελάτη
4. Το ΑΦΜ του
5. Η ΔΟΥ στην οποία ανήκει
6. Το επάγγελμά του εάν σε αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί η απόδειξη που δίνεται ως φορολογικό στοιχείο προς απαλλαγή, αλλιώς εγγράφεται ως ιδιώτης
7. Το όλο ποσό (αμοιβή + ΦΠΑ) ολογράφως
8. Η αιτιολογία της αμοιβής
9. Η παρακράτηση φόρου

Τέλος η απόδειξη υπογράφεται και το πρώτο στέλεχος δίνεται στον πελάτη και το δεύτερο κρατείται στο μπλοκ.

ΑΚΥΡΩΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Εάν στην συμπλήρωση των παραπάνω στοιχείων γίνει κάποιο λάθος τότε είναι προτιμότερο να ακρωθεί το παραπάνω δελτίο και να κοπεί το επόμενο. Κατά την ακύρωση του δελτίου, αυτό κρατείται στο μπλοκ και γράφεται η ένδειξη ΑΚΥΡΟ και στα δύο μέρη της διπλότυπης απόδειξης.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που χρειαστεί ο μηχανικός να κάνει κάποια πώληση μέρους του εξοπλισμού του γραφείου του (π.χ. πώληση γραφείου με σκοπό την αντικατάσταση) μπορεί να προχωρήσει στην έκδοση θεωρημένου δελτίου αποστολής και να κόψει αθεώρητο τιμολόγιο, με σκοπό αυτή την πώληση, έτσι ώστε να δικαιολογήσει την πηγή αυτού του εσόδου. Τα έσοδα που προέρχονται από την πώληση παγίων (εξοπλισμός γραφείου, όργανα κ.λ.π.) δεν φορολογούνται.

Στο βιβλίο εσόδων εξόδων αναγράφονται όλα τα έσοδα στην αριστερή σελίδα του βιβλίου για κάθε διαχειριστική περίοδο. Σε κάθε εγγραφή πρέπει να αναφέρονται, το φορολογικό στοιχείο του εσόδου (π.χ. ΑΠΥ), η καθαρή αμοιβή και το ΦΠΑ. Στην δεξιά σελίδα του βιβλίου εγγράφονται τα έξοδα που έχουν γίνει. Αυτά διακρίνονται σε πάγια έξοδα και σε δαπάνες. Τα πάγια έξοδα είναι οι αγορές που έχουν γίνει για πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, όπως μηχανήματα, όργανα, συσκευές, Η/Υ κ.τ.λ., ενώ οι δαπάνες συνήθως είναι έξοδα αναλώσιμα στοιχεία της ασκούμενης δραστηριότητας. Θα πρέπει να αναφερθεί σε αυτό το σημείο πως είναι δυνατή πλέον η τήρηση και ηλεκτρονικών βιβλίων εσόδων - εξόδων. Σημειώνεται πως είναι πολύ σημαντικό να συγκεντρώνονται όλες οι αποδείξεις και τα τιμολόγια των εξόδων της δραστηριότητας, διότι αυτά εκπίπτουν στον τελικό ισολογισμό του εισοδήματος. Περισσότερα στοιχεία μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΤΕΕ, στον παλαιότερο οδηγό νέων μηχανικών.

Η παραπάνω διαφοροποίηση των εξόδων έχει άμεση σχέση με τους συντελεστές απόσβεσης και επομένως με τον τρόπο συμπλήρωσης του Βιβλίου Εσόδων - Εξόδων και μετέπειτα της φορολογικής δήλωσης εισοδήματος. Για αυτό το σκοπό είναι απαραίτητη η προσεκτική συγκέντρωση και συμπλήρωση των παραπάνω φορολογικών στοιχείων. Αναλυτικές οδηγίες και επεξηγήσεις υπάρχουν στις παραπάνω ηλεκτρονικές διευθύνσεις. Όμοια με τα έξοδα θα πρέπει να σημειώνεται με μεγάλη προσοχή και η κατηγοριοποίηση των εσόδων. Το τελικό καθαρό εισόδημα

του ελεύθερου επαγγελματία μηχανικού, εκτός από τα έξοδα που έχει κάνει κατά την διαχειριστική περίοδο, καθορίζεται και από συντελεστές φορολόγησης, οι οποίοι συσχετίζονται με το είδος της κάθε δραστηριότητας, καθώς και με τον πελάτη ή εταιρία στην οποία παρέχεται μια υπηρεσία. Σαν παράδειγμα παρατίθεται ο συντελεστής 17% για μελέτη επίβλεψη τοπογραφικών έργων (το 17% επί της ακαθάριστης αμοιβής θεωρούνται καθαρά έσοδα και το υπόλοιπο 83% έξοδα), όταν αυτά γίνονται από ελεύθερο επαγγελματία, ή εταιρία προς κάποιον ιδιώτη, το οποίο μετατρέπεται σε 60% εάν ο μηχανικός παρέχει την ίδια υπηρεσία σε οργανωμένα γραφεία με την χρησιμοποίηση της υποδομής του εργοδότη (αναλυτικά στις παραπάνω ηλεκτρονικές διευθύνσεις). Θα ήταν χρήσιμο τις πρώτες φορές συμπλήρωσης του παραπάνω βιβλίου, καθώς και των δηλώσεων που αναφέρονται πιο κάτω, ο νέος μηχανικός να συμβουλευτεί κάποιον λογιστή, ώστε να αποφύγει λάθη που μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα και να επιφέρουν πρόστιμα.

4.4 ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Κάθε ελεύθερος επαγγελματίας μηχανικός είναι υποχρεωμένος κατά την διαχειριστική περίοδο να υποβάλει συγκεκριμένες δηλώσεις στην αρμόδια ΔΟΥ που έχουν σχέση με το εισόδημα, τα έξοδα και το ΦΠΑ. Αυτές οι δηλώσεις είναι:

1. Τριμηνιαία περιοδική δήλωση ΦΠΑ. Η δήλωση αυτή κατατίθεται για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο μετά την 21 ημερολογιακή ημέρα του επομένου μήνα (αναλόγως το ΑΦΜ). Υπάρχει υποχρέωση υποβολής και των μηδενικών περιοδικών δηλώσεων
2. Εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ. Η εκκαθαριστική δήλωση κατατίθεται μια φορά για κάθε ημερολογιακό έτος μετά την 21 ημερολογιακή ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.
3. Συγκεντρωτική δήλωση Πελατών - Προμηθευτών. Κατατίθεται μια φορά για κάθε ημερολογιακό έτος και αναγράφονται σε αυτή όλοι οι πελάτες και προμηθευτές των οποίων οι αποδείξεις και τα τιμολόγια που διακινήθηκαν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως φορολογικά στοιχεία προς απαλλαγή και αναγράφουν ποσά μεγαλύτερα των 300€.
4. Δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Κατατίθεται μια φορά για κάθε ημερολογιακό έτος. Είναι υποχρεωτική (ακόμα και αν είναι μηδενική) και περιλαμβάνει όλα τα πιθανά εισοδήματα και περιουσιακά στοιχεία.

Από τις παραπάνω δηλώσεις η υπ' αριθ. 1, 3 και 4 μπορούν να κατατεθούν ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου στην υπηρεσία TAXISnet (www.taxisnet.gr) με χρήση προσωπικών κωδικών που παρέχονται από την ίδια υπηρεσία.

4.5 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

Κρίνεται αναγκαίο σε αυτό τον οδηγό να γίνει αναφορά για τη διαδικασία ελέγχου φορολογικών (αμοιβές, εισφορές, κρατήσεις, προκαταβλητέοι) για μια απλή μελέτη που πρόκειται να ελεγχθεί από κάποιο Πολεοδομικό Γραφείο (π.χ. έκδοση οικοδομικής αδειας).

Αρχικά ο νέος επαγγελματίας μηχανικός πρέπει να ανοίξει ένα λογαριασμό όψεως στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Μέσω αυτού του λογαριασμού θα γίνονται οι καταθέσεις των αμοιβών των μελετών που θα αναλαμβάνει και μπορεί να τον χρησιμοποιεί όσο ασκεί το επάγγελμα του μηχανικού.

Σύμφωνα με το νέο σύστημα καθορισμού αμοιβών από το ΤΕΕ, η ελάχιστη αμοιβή για κάθε μελέτη υπολογίζεται ηλεκτρονικά από το υπολογιστικό σύστημα του ΤΕΕ, στο οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση όλοι οι μηχανικοί μετά την απόκτηση των ανάλογων κωδικών (www.tee.gr). Μετά την ολοκλήρωση του υπολογισμού της ελάχιστης αμοιβής το πρόγραμμα παρέχει το πινάκιο αμοιβής που προορίζεται για την πολεοδομία και τον κωδικό πληρωμής που προορίζεται για την τράπεζα. Ο κωδικός πληρωμής συμπληρώνεται στο Δελτίο Αμοιβών Μηχανικών της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος όπου αναγράφεται αναλυτικά το ποσό της αμοιβής της μελέτης ή της επίβλεψης, το ΦΠΑ που τους αντιστοιχεί και το τελικό σύνολο. Στο παραπάνω δελτίο αναφέρονται το όνομα του εργοδότη και η επωνυμία του μηχανικού. Τα χρήματα κατατίθενται στον παραπάνω λογαριασμό όψεως του μηχανικού και διαχειρίζονται από το ΤΕΕ για 15 ημερολογιακές ημέρες και έπειτα επιστρέφονται στο παραπάνω λογαριασμό μειωμένα κατά 2,4% (κράτηση υπέρ ΤΕΕ). Εκτός από την κατάθεση αμοιβής στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με ανάλογο έντυπο, πληρώνονται και οι εισφορές υπέρ τρίτων που είναι υπέρ ΤΣΜΕΔΕ και ΕΜΠ. Επιλέγετε η κατηγορία του έργου και σαν παράδειγμα αναφέρεται η κατηγορία 12 (μελέτη - επίβλεψη) του συγκεκριμένου δελτίου, που αντιστοιχεί κράτηση 2% υπέρ ΤΣΜΕΔΕ και 1% υπέρ ΕΜΠ (κράτηση που αποδίδεται στις πολυτεχνικές σχολές της χώρας), επί της αμοιβής της μελέτης ή της επίβλεψης και γίνεται με την επωνυμία του μηχανικού.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί πως κατά την λήψη ενός έργου η συμφωνία για την περαίωση της μελέτης από τον μηχανικό και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του πελάτη δηλώνεται ενυπόγραφα και από τους δύο στην δήλωση Ανάθεσης - Ανάλυσης Μελετών, που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του φακέλου της μελέτης.

Τα έντυπα που πρέπει να συμπληρώνει κάθε μηχανικός ώστε να θεωρείται πλήρης, ως προς τα φορολογικά, κάποιος φάκελος που κατατίθεται στην πολεοδομία είναι:

- Πινάκιο αμοιβής
- Δήλωση Ανάθεσης - Ανάλυσης Μελετών
- Έντυπο κατάθεσης αμοιβής
- Έντυπο ΤΣΜΕΔΕ (κρατήσεις υπέρ τρίτων)
- Δελτίο προκαταβλητέου φόρου και Διπλότυπη απόδειξη πληρωμής αυτού
- Βεβαιώσεις ενημερότητας ΤΕΕ και ΤΣΜΕΔΕ

4.5.1 Προκαταβλητέος φόρος - Παρακρατούμενοι φόροι

Για κάθε μελέτη που συντάσσει κάθε μηχανικός είναι υποχρεωμένος να προκαταβάλει φόρο στην αρμόδια ΔΟΥ. Το ποσό του φόρου αυτού σχετίζεται με την μελέτη και με τον πελάτη. Το ύψος του φόρου επί της αμοιβής των μελετών είναι:

- 4% για εκπόνηση μελετών και σχεδίων, που αφορούν λιμενικά και υδραυλικά έργα, έργα οδοποιίας και σιδηροδρόμων και γενικά τοπογραφικές εργασίες για ελεγχόμενες μελέτες.
- 10% για τις υπόλοιπες μελέτες και σχέδια καθώς και για την επίβλεψη αυτών όταν προβλέπεται θεώρηση των σχεδίων ή της μελέτης ή χορήγηση σχετικής άδειας από την αρμόδια υπηρεσία (ελεγχόμενες μελέτες). Σε αυτή την κατηγορία μπορούν να υπαχθούν και οι μελέτες της πρώτης κατηγορίας αν το επιθυμεί ο μηχανικός. (άρθρο 52 Ν. 2238/94)

Οι παραπάνω προκαταβλητέοι φόροι πληρώνονται από τον μηχανικό στην ΔΟΥ που ανήκει και επισυνάπτονται στο φάκελο της μελέτης ώστε να ελεγχθούν από την αρμόδια υπηρεσία.

Σε όλες τις μελέτες υπάρχει παρακράτηση φόρου 20% στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών και ο φόρος αυτός παρακρατείται από δημόσιες υπηρεσίες και λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα και οργανισμούς, συνεταιρισμούς, ενώσεις, συλλόγους κ.λ.π. καθώς και από ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης και τρίτης κατηγορίας (άρθρο 58 Ν.2238/94). Η παρακράτηση φόρου 20% ισχύει για τις μη ελεγχόμενες μελέτες και γίνεται κατά την καταβολή των αμοιβών. Στην περίπτωση, που μια από τις παραπάνω υπηρεσίες, ιδρύματα, συνεταιρισμοί κ.τ.λ. ζητήσουν από τον μηχανικό να συντάξει μια ελεγχόμενη μελέτη τότε γίνεται μόνο η παρακράτηση 20% και δεν προκαταβάλλεται ο προκαταβλητέος φόρος (καλό θα ήταν να γίνεται ερώτηση στο τοπικό πολεοδομικό γραφείο για διευκρινίσεις). Όταν η μη ελεγχόμενη μελέτη γίνει για λογαριασμό ιδιώτη, τότε δεν παρακρατείται φόρος. Σημειώνεται ότι όλες οι παραπάνω κρατήσεις συμψηφίζονται στο τέλος του χρόνου με την φορολογική δήλωση. Επομένως, εάν ο ελεύθερος επαγγελματίας βρίσκεται κάτω από το εκάστοτε αφορολόγητο όριο, οι φόροι που έχει προκαταβάλει επιστρέφονται. Για τον σκοπό αυτό είναι σημαντικό να κρατούνται αντιγραφα των παραστατικών των παρακρατήσεων (Δήλωση προκαταβλητέου φόρου και Διπλότυπο εισπραξης), ώστε να επισυνάπτονται στην φορολογική δήλωση.

4.6 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ - ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Η σύγχρονη οικονομική δομή της κοινωνίας επηρεάζει άμεσα την οικονομική δραστηριότητα των μηχανικών και τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματός τους. Είναι βέβαιο πως πολλοί συνάδερφοι αντιμετωπίζουν αρκετές δυσκολίες κατά το ξεκίνημα της καριέρας τους. Αυτό οδηγεί σε επιλογές συνεργασίας με άλλους, νέους και παλιότερους επαγγελματίες συναδέλφους, αποσκοπώντας στον περιορισμό των εξόδων και στην μεγαλύτερη προοπτική ανάπτυξης της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Όπως έχει προαναφερθεί σε αυτό τον οδηγό, μια βασική επιλογή είναι η συνεργασία σε επίπεδο συνεταιρισμού δημιουργώντας μια εταιρία όπου οι μηχανικοί ως συνέταιροι μοιράζονται έσοδα, έξοδα και προοπτικές ανάπτυξης. Κύρια επίσης επιλογή αποτελεί η λύση του εξωτερικού συνεργάτη. Σε αυτή την περίπτωση ο μηχανικός ξεκινά ως ελεύθερος επαγγελματίας και έχοντας την δική του δυνατότητα περαίωσης μελετών - επιβλέψεων, μεταξύ άλλων, παρέχει ως εξωτερικός συνεργάτης υπηρεσίες σε άλλα οργανωμένα γραφεία ή εταιρίες.

Σε φορολογικά ζητήματα επισημαίνεται πως πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις παραπάνω περιπτώσεις όσον αφορά τον ΦΠΑ, τις παρακρατήσεις φόρων και τους συντελεστές φορολόγησης, σύμφωνα και με όσα έχουν προαναφερθεί.

4.7 ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Οι κοινοπραξίες μηχανικών γίνονται όταν δύο ή περισσότεροι μηχανικοί θέλουν να αναλάβουν ένα έργο είτε επειδή αυτό απαιτεί περισσότερες της μια ειδικότητες είτε γιατί το μέγεθος του έργου είναι τέτοιο ώστε δεν μπορεί να το αναλάβει ο ένας μηχανικός από μόνος του. Οι προϋποθέσεις για την λειτουργία μιας κοινοπραξίας είναι:

1. Συγκεκριμένη επαγγελματική διεύθυνση
2. Έγγραφο συμφωνία που κατατίθεται στην αρμόδια ΔΟΥ, πριν την έναρξη των εργασιών και αποδεικνύει ότι η κοινοπραξία αποβλέπει στη διενέργεια συγκεκριμένης πράξης.
3. Τήρηση Βιβλίων και στοιχείων του ΚΒΣ.

5 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

5.1 ΓΕΝΙΚΑ

Γίνεται πολύς λόγος στις μέρες μας για τη δια βίου εκπαίδευση των εργαζομένων προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στη διαρκώς αυξανόμενη είσοδο και την εξέλιξη της τεχνολογίας στον εργασιακό χώρο. Η ανάγκη αυτή είναι ιδιαίτερα έντονη στην περίπτωση των μηχανικών αφού οι περισσότεροι τομείς δραστηριότητας τους αποτελούν πεδίο εφαρμογής για πολλές από τις εξελίξεις της τεχνολογίας. Ειδικότερα οι ελεύθεροι επαγγελματίες μηχανικοί που δραστηριοποιούνται σε έναν ιδιαίτερα ανταγωνιστικό χώρο, εμπλουτίζοντας τις γνώσεις τους και να αποκτώντας νέες γνώσεις και δεξιότητες μπορούν να αποκτήσουν πλεονέκτημα μέσα στην αγορά εργασίας.

Η εκπαίδευση των διπλωματούχων μηχανικών γίνεται κυρίως με την παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων και προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία διεξάγονται τόσο από δημόσιους όσο και ιδιωτικούς φορείς. Εκτός από την επιλογή των παραπάνω, υπάρχει και η δυνατότητα για τη συνέχιση των σπουδών σε κάποιο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, επιλογή, όμως, η οποία καλό θα ήταν να γίνει με ορισμένα κριτήρια, όπως αυτά που αναφέρονται παρακάτω.

5.2 ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Τα επιμορφωτικά σεμινάρια έχουν ως σκοπό την εκπαίδευση και την ενημέρωση του μηχανικού σε πάνω σε θέματα της εργασίας του, αλλά και την απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων και διοργανώνονται, τόσο από δημόσιους, όσο και ιδιωτικούς φορείς.

Επιμορφωτικά σεμινάρια και προγράμματα κατάρτισης, διοργανώνονται κυρίως από τα δημόσια και ιδιωτικά Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ), τον ΟΑΕΔ, τα πανεπιστήμια και τα πολυτεχνεία, καθώς και άλλους φορείς και είναι, είτε επιδοτούμενα, είτε αυτοχρηματοδοτούμενα. Στην περίπτωση των αυτοχρηματοδοτούμενων σεμιναρίων, το κόστος ποικίλει ανάλογα με το αντικείμενο, αλλά και τη διάρκεια τους. Ορισμένα από τα επιδοτούμενα σεμινάρια των ΚΕΚ, που συνδιοργανώνονται με τον ΟΑΕΔ, παρέχουν πιστοποιητικό που μοριοδοτείται στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για το δημόσιο. Πρέπει να αναφερθεί επίσης ότι η πιστοποίηση της ποιότητας της εκπαίδευσης ορισμένων ΚΕΚ γίνεται από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.). Η λίστα με τα πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης μπορεί να βρεθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Κέντρου Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.): <http://www.ekepis.gr>. Πληροφορίες σχετικά με ορισμένα σεμινάρια μηχανικών μπορούν να βρεθούν στη ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, www.tee.gr.

Άλλη μορφή εκπαίδευσης αποτελούν σεμινάρια, που διοργανώνονται από ιδιωτικά εκπαιδευτικά κέντρα και αφορούν την εκμάθηση προγραμμάτων τεχνικού λογισμικού, εκπαίδευση η οποία παρέχεται συνήθως και από την ίδια την εταιρία παραγωγής του λογισμικού με κόστος που ποικίλει ανάλογα με το λογισμικό και τη διάρκεια του προγράμματος.

Η δράση του ΤΕΕ

Σε ότι αφορά το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, όλη την εκπαιδευτική δραστηριότητά του έχει αναλάβει από το 1995 με την ίδρυσή του, το «Ινστιτούτο Εκπαίδευσης & Επιμόρφωσης Μελών Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας» (ΙΕΚΕΜ - ΤΕΕ Α.Ε.). Από την ίδρυση του θεσμού το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ πιστοποιήθηκε ως ΚΕΚ (Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης), ενώ κατά την πρόσφατη πιστοποίηση, το 2001 το ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ πιστοποιήθηκε από το ΕΚΕΠΙΣ ως Θεματικό Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) Εθνικής Εμβέλειας. Πληροφορίες για τα προγράμματα του ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ (αυτοχρηματοδοτούμενα και επιδοτούμενα) μπορούν να βρεθούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/IEKEM_TEE

5.3 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για διπλωματούχους μηχανικούς διοργανώνει το σύνολο των πολυτεχνικών σχολών της χώρας, καθώς και άλλα ΑΕΙ καλύπτοντας ένα πολύ μεγάλο τμήμα του αντικείμενου όλων των ειδικοτήτων των μηχανικών. Το αντικείμενο των μεταπτυχιακών σπουδών αφορά συνήθως στην εξειδίκευση πάνω σε ένα αντικείμενο της επιστήμης του μηχανικού, αλλά μπορεί και να αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων σε διαφορετικό αντικείμενο από αυτό του βασικού τίτλου σπουδών. Θα πρέπει να αναφερθεί, επίσης, η μοριοδότηση των μεταπτυχιακών τίτλων στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, στην περίπτωση που ο κάτοχος του επιθυμεί να διεκδικήσει μία θέση στον δημόσιο τομέα. Η απόκτηση ωστόσο ενός μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών δεν είναι πάντα απαραίτητη για μία επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία και την εξέλιξη ενός ελεύθερου επαγγελματία μηχανικού. Αντιθέτως, η εργασιακή εμπειρία που θα μπορούσε να αποκτήσει στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα είναι πολύτιμη για την εξέλιξη του, με δεδομένο ότι οι μεταπτυχιακές σπουδές και η παράλληλη πλήρης απασχόληση είναι στις περισσότερες περιπτώσεις δύσκολη. Για το λόγο αυτό, η επιλογή της παρακολούθησης ενός μεταπτυχιακού θα πρέπει να γίνεται με κριτήριο το ενδιαφέρον που παρουσιάζει το συγκεκριμένο αντικείμενο στον ενδιαφερόμενο και τη συνάφεια του με τον επαγγελματικό τομέα, με το οποίο σκοπεύει να ασχοληθεί στη συνέχεια. Η επιθυμία, μόνο για την απόκτηση οποιουδήποτε μεταπτυχιακού τίτλου συνήθως δεν οδηγεί σε σωστές αποφάσεις. Άλλωστε, η επιλογή ενός μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών θα μπορούσε να γίνει και μετά την επαφή του ενδιαφερόμενου με την αγορά εργασίας, ώστε να γνωρίζει καλύτερα τις ανάγκες που θέλει να καλύψει με το πρόγραμμα αυτό.

- Η λίστα με όλα τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στη Ελλάδα μπορεί να βρεθεί:

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας:

<http://www.ypepth.gr>

- Πληροφορίες για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στην Ελλάδα βρίσκονται:

Στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των γραφείων διασύνδεσης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων :

<http://career.xan.duth.gr/gd/index.php> (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

<http://www.career.tuc.gr/> (Πολυτεχνείο Κρήτης)

<http://www.aegean.gr/career/> (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

<http://www.cso.auth.gr/> (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης)

<http://www.cais.upatras.gr/pub/default.aspx> (Πανεπιστήμιο Πάτρας)

<http://career.admin.uoi.gr/> (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων)

<http://career.mech.ntua.gr/> (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο)

<http://career.eap.gr/> (Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο)

<http://www.career.uth.gr> (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

- Ειδικότερα η λίστα με τα μεταπτυχιακά προγράμματα που αφορούν μηχανικούς μπορεί να βρεθεί:

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΤΕΕ:

http://portal.tee.gr/portal/page/portal/PROFESSIONAL_ISSUES/neoi_mixanikoι/Tab5238883

➤ **Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στο εξωτερικό**

Εκτός από τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα υπάρχει και η δυνατότητα για συνέχιση των σπουδών στο εξωτερικό, εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι επιλογές που υπάρχουν είναι πάρα πολλές και ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να αναζητήσει μέσω του πανεπιστημίου και στο διαδίκτυο πληροφορίες ή να έρθει σε επαφή με τα ξένα ινστιτούτα που βρίσκονται στην Ελλάδα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ πήρε την πρωτοβουλία για τη σύνταξη του Οδηγού αυτού, στο πλαίσιο των προσπαθειών του για βελτίωση των συνθηκών δουλειάς των μηχανικών και για την ομαλή και επιτυχημένη ενσωμάτωση των νέων συναδέλφων στο επάγγελμα.

Είναι σαφές ότι η έναρξη και η άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού στις σημερινές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες φέρνει τους νέους μηχανικούς αντιμέτωπους με ποικίλα ζητήματα:

- Τεχνικά και επιστημονικά: υπάρχει ανάγκη για διαρκή επιμόρφωση και πληροφόρηση για νέες μεθόδους, τεχνολογίες, προδιαγραφές, νομοθεσία κ.λ.π.
- Επαγγελματικά: ο νέος μηχανικός πρέπει να επιβιώσει σε ένα χώρο, όπου είναι αυξημένος ο ανταγωνισμός εξαιτίας του μεγάλου αριθμού μηχανικών σε σχέση με τον πληθυσμό της χώρας και τις ανάγκες που υπάρχουν, αλλά και εξαιτίας άλλων ομάδων τεχνικών και τεχνολογικών σχολών, με συναφείς ειδικότητες.
- Κοινωνικά: το ασφαλιστικό, η τήρηση των κανόνων της επαγγελματικής δεοντολογίας, αλλά και η μείωση της παραβατικότητας είναι ορισμένα από τα θέματα, που στις σημερινές συνθήκες δουλειάς δεν έχουν ακόμη ισορροπήσει.

Ο Οδηγός αυτός διανέμεται στους νέους Μηχανικούς, θεωρώντας ότι μπορεί να αποτελέσει ένα πολύτιμο βοήθημα για το ξεκίνημα της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, κυρίως για πρακτικά ζητήματα.

Στο Παράρτημα που ακολουθεί, παρατέθηκαν ορισμένα βασικά σημεία του Επαγγελματικού Κώδικα των μελών του ΤΕΕ. Επιλέχθηκε να μην τεθεί αυτούσιο το κείμενο, το οποίο χρονολογείται από το 1961, αλλά να γίνει μια ελεύθερη μετάφραση από την καθαρεύουσα των πιο σημαντικών τμημάτων του περιεχομένου του, με στόχο να γνωρίζει ο νέος Μηχανικός από το ξεκίνημά του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΤΕΕ**
(ελεύθερη μετάφραση από την καθαρεύουσα)

Ο Διπλωματούχος Μηχανικός δεσμεύεται να τηρεί αυστηρά το γράμμα και το πνεύμα του παρόντος Κώδικα, που καθορίζει το πλαίσιο των βασικών δεοντολογικών υποχρεώσεων, όπως αρμόζει στο επιστημονικό του επάγγελμα. Για τους λόγους αυτούς

ΟΦΕΙΛΕΙ**Άρθρο 1°**

- Να τηρεί τη νομοθεσία, που διέπει το επάγγελμα του Μηχανικού, μέσα στις υφιστάμενες κοινωνικές συνθήκες και να φροντίζει για την τήρησή της από τους εντολείς του, τους συνεργάτες ή τους υπαλλήλους του.
- Να διεκδικεί και να συμμετέχει με την επιστημονική του γνώση σε διεκδικήσεις βελτίωσης των συνθηκών άσκησης του επαγγέλματος.

Άρθρο 2°

- Να υποστηρίζει τα νόμιμα συμφέροντα του εντολέα του κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, σύμφωνα με τις γνώσεις του, την πείρα του και τις κείμενες διατάξεις, τηρώντας αυστηρά την επαγγελματική εχεμύθεια και τους κανόνες του παρόντος Κώδικα.
- Να βοηθά τον εντολέα του, να τον ενημερώνει με σαφήνεια, ώστε να κατανοεί σωστά τη φύση και τα πραγματικά δεδομένα της ανατιθέμενης εργασίας, αποφεύγοντας εσφαλμένες απόψεις ή μεθόδους, που μπορεί να οδηγήσουν σε τεχνικά λάθη ή οικονομική ζημία.
- Να επιδιώκει τη συνεργασία με άλλους συναδέλφους, της ίδιας ή διαφορετικών ειδικοτήτων, εφόσον αυτό επιβάλλεται για την άρτια εκτέλεση της ανατιθέμενης σ' αυτόν εντολής, μη υπερτιμώντας τα όρια των δικών του ικανοτήτων και ενημερώνοντας τον εντολέα του για την ανάγκη και τα οφέλη αυτής της συνεργασίας για την άρτια επιτέλεση της εντολής.

Άρθρο 3°

- Να μην προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια, που μπορεί να εκθέσει την υπόληψή του και ιδιαιτέρως την υπόληψη του επαγγέλματος του Μηχανικού, αλλά αντίθετα, να επιδιώκει την με κάθε τρόπο διασφάλιση του κύρους του επαγγέλματος.
- Να μην αναλαμβάνει εργασίες, που θα του ζητηθούν, αν δεν διαθέτει κατάλληλη γνώση.

Άρθρο 4°

- Να μην επιδιώκει να υποκαταστήσει με αθέμιτο τρόπο συνάδελφο στον οποίο έχει ανατεθεί εντολή ή έχει προσληφθεί σε κάποια υπηρεσία και να μη μειώνει τις πιθανότητες συναδέλφου να αναλάβει τις παραπάνω εργασίες, ορμώμενος από ιδιοτέλεια, με αυτόκλητη κριτική.
- Να μην παραχωρεί αμέσως ή εμμέσως ανταλλάγματα για την ανάληψη εντολής ή την κατάληψη θέσης και να μην επιδιώκει αυτά με αναξιοπρεπή ή γενικώς ανοίκεια μέσα.

- Να μη συμβάλλει με τις ενέργειες, την άσκηση επιρροής ή τη συμπεριφορά του σε καταστρατήγηση των ισότιμων συνθηκών κατά την άσκηση του επαγγέλματος.

Άρθρο 5°

- Να συμφωνεί ελεύθερα την αμοιβή του με τον εντολέα του, μη υποβιβάζοντας αυτήν σε καμία περίπτωση κάτω από τα ελάχιστα όρια, όπως αυτά ορίζονται από τις διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί αμοιβών Μηχανικών, ανάλογα με το είδος του έργου που προσφέρει.
- Να μην παρέχει δωρεάν τις υπηρεσίες του, χωρίς προηγούμενη σχετική έγκριση της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε.

Άρθρο 6°

- Να μην υποτάσσει τις απαιτήσεις της επιστήμης του επαγγέλματος του Μηχανικού στο ατομικό του συμφέρον ή σε συμφέροντα τρίτων.
- Να μη προσφέρει καμία υπηρεσία σε κανέναν, όταν η γενική εντολή μελέτης ή η ανώτερη τεχνική θέση, αν και είναι αρμοδιότητα Διπλωματούχου Μηχανικού, έχει ανατεθεί σε μη Διπλωματούχο Μηχανικό, αρνούμενος στις περιπτώσεις αυτές να τίθεται η επιστημονική του εργασία υπό τον έλεγχο και την έγκριση μη Διπλωματούχου Μηχανικού, στο άμεσο ειδικό αντικείμενο της εργασίας του, εκτός εάν είναι εκ του νόμου υποχρεωμένος ή ο ίδιος μπορεί να τεκμηριώσει την επιστημονική του επάρκεια.
- Να τηρεί τους ισχύοντες Κανονισμούς και Προδιαγραφές κατά την άσκηση του επαγγέλματος.
- Να μην εκχωρεί δικαιώματα Διπλωματούχου Μηχανικού σε άτομα που δεν διαθέτουν την επιστημονική επάρκεια.
- Να μην κάνει κατάχρηση της θέσης που κατέχει (δημοσίου λειτουργού, κυβερνητική, συνδικαλιστική, επιστημονική κ.λ.π.) και των πλεονεκτημάτων, του κύρους και της ασφάλειας που προσφέρει αυτή, για να συναγωνίζεται επαγγελματίες συναδέλφους του, με σκοπό την ανάληψη εντολής ή να τους καταπιέζει κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, ιδιαίτερα δε για λόγους προσωπικούς ή ιδίου οφέλους.

Άρθρο 7°

- Να τηρεί, ως εμπειρογνώμων ή δεικνυτής ή μέλος κριτικής Επιτροπής ή Επιτροπής Διαγωνισμού, αυστηρή αντικειμενικότητα, και με την ιδιότητα του μάρτυρα να εκφέρει γνώμη επί θεμάτων της επιστήμης του, μόνον όταν αυτή στηρίζεται στην πλήρη γνώση και την ειλικρινή πεποίθηση. Για τον λόγο αυτό, είναι καλό να μην αποδέχεται τα παραπάνω λειτουργήματα, εφόσον ο ίδιος κατά συνείδηση κρίνει ότι δεν έχει τον βαθμό ειδίκευσης, που αυτά απαιτούν, κατά περίπτωση.
- Να μη συντάσσει έκθεση, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί δημοσίως, αν δεν αναφέρει σ' αυτήν τον εντολέα του.
- Να μην εκφέρει δημόσια γνώμη για αντικείμενο της επιστήμης του, εκτός εάν είναι καλά πληροφορημένος για τα σχετικά γεγονότα και πιστεύει ειλικρινά σε αυτά που υποστηρίζει.
- Να τηρεί τις διατάξεις που ορίζονται από το ΤΕΕ για τις πραγματογνωμοσύνες.

Άρθρο 9°

- Να σέβεται και να εκτιμά την εργασία των συναδέλφων του.
- Να αποφεύγει να ασκεί κριτική επί της εργασίας συναδέλφου, χωρίς αυτός να το γνωρίζει, ιδιαίτερα αν οι υπηρεσίες του δεν έχουν περατωθεί. Και στην περίπτωση αυτή, η κριτική πρέπει να είναι τεκμηριωμένη, αντικειμενική και με τρόπο ώστε να προστατεύεται η αξιοπρέπεια του επαγγέλματος.
- Να μην παραβλάπτει αμέσως ή εμμέσως την εργασία άλλου συναδέλφου, αποφεύγοντας ακόμη και την επανάληψη φημών δυσφημιστικών γι' αυτόν.
- Να περιβάλλει με σεβασμό τους αρχαιότερους συναδέλφους και να υποστηρίζει τους νεότερους, υποβοηθώντας τους στην απόκτηση εμπειρίας και την εν γένει πρόοδό τους.
- Να υποβοηθά τους συναδέλφους του δημοσίους λειτουργούς στην εκτέλεση του καθήκοντός τους. Εάν δε, είναι ο ίδιος δημόσιος λειτουργός, να εξυπηρετεί πάντα τον Διπλωματούχο Μηχανικό και να ικανοποιεί με προθυμία τα λογικά, δίκαια και νόμιμα αιτήματά του.
- Να μην επιχειρεί να καρπωθεί την πνευματική εργασία άλλου συναδέλφου και να προσποριστεί οφέλη από αυτήν. Να σέβεται τους όρους διασφάλισης της πνευματικής ή καλλιτεχνικής εργασίας.
- Να τηρεί τις συμφωνίες με άλλους Μηχανικούς για την κατανομή εργασίας στο πλαίσιο εταιρικών ή κοινοπρακτικών σχημάτων ή συμπράξεων και να αναλαμβάνει τις ευθύνες, που του αντιστοιχούν, χωρίς να τις επιρρίπτει σε άλλους.

Άρθρο 10°

- Να ανακοινώνει τα αποτελέσματα των επιστημονικών του εργασιών και της εμπειρίας του και να βοηθά την προαγωγή των συναδέλφων του, που βρίσκονται σε κατώτερη βαθμίδα, στην επιστήμη και στο επάγγελμα, έτσι ώστε να αποκτήσουν ανάλογη προς την ικανότητά τους θέση και έχοντας υπόψη ότι η γνώση που απέκτησε αποτελεί τμήμα κοινής πνευματικής κληρονομιάς, που αποταμιεύθηκε σε διάστημα πολλών γενεών, έχει καθήκον να την προάγει και να τη μοιράζεται με τους συναδέλφους του προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Άρθρο 11°

- Να προβάλλει τους σκοπούς, την πρόοδο και τις επιτεύξεις του επαγγέλματος του Μηχανικού, με τρόπο που αρμόζει σε επιστήμονα.

Άρθρο 12° : Κοινωνική συμπεριφορά

- Να προσπαθεί να βοηθά το κοινό να κατανοεί με ορθό τρόπο δημόσια θέματα τεχνικής φύσεως, να το διαφωτίζει για τα πραγματικά δεδομένα τους, να χρησιμοποιεί τεκμηριωμένες απόψεις και να αντιμάχεται αναληθείς ή εξογκωμένες απόψεις, όταν αυτές τείνουν να οδηγήσουν σε ζημιά του δημοσίου συμφέροντος.
- Να βοηθά, εφόσον καλείται, τους δημόσιους λειτουργούς με τις γνώσεις και την εμπειρία του, για την κατάρτιση ή βελτίωση διατάξεων πάνω σε θέματα τεχνικού περιεχομένου.
- Να διατηρεί το κύρος ως Μηχανικός-ενεργός πολίτης, από οποιαδήποτε θέση βρίσκεται.